

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2014

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2014

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית

על הדיווח הכספי ועל הגילוי

פרק ג': דוחות כספיים

פרק ד': הצגת נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים

המיוחסים לחברה

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד	1
1.1	תיאור החברה	1
1.2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	2
1.3	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	8
2.	המצב הכספי	10
2.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	10
3.	תוצאות הפעילות	12
3.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	12
3.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	12
3.3	תוצאות הפעילות בתקופת הדוח	13
3.4	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	16
3.5	תזרים מזומנים	26
3.6	מקורות מימון	26
4.	דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	27
5.	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	27
5.1	זהות האורגנים המופקדים על בקרת על בתאגיד	27
5.2	חברי הוועדה	27
5.3	הליך אישור הדוחות הכספיים	27
6.	גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב	28
6.1	פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד	28
7.	הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	28
8.	אירועים לאחר תאריך המאזן	29
8.1	הכרזה על חלוקת דיבידנד	29

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2014

פרק זה, במסגרת הדוח הרבעוני, כולל לעיתים מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על האינפורמציה הקיימת בחברה במועד פרסום הדוח וכולל את הערכות החברה או כוונותיה, נכון למועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים, כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "בכוונת החברה/הקבוצה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2013.

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ובהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה" או "המפקחת").

1. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1.1 תיאור החברה

1.1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם נידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור היורשות (שתי בנותיו) של המנוח מר מנחם גורביץ ז"ל, ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, והמחזיקים (ביחד) בכ- 61.86% ממניות החברה. מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כיו"ר מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "מנורה מבטחים ביטוח") מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

1.1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת באמצעות חברות בנות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, הכולל פנסיה וגמל, ביטוח כללי, הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר וכן ביטוח בריאות. בנוסף, עוסקת החברה, באמצעות חברות בנות נוספות בשליטתה, בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים, ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם פעילויות נוספות (שאינן מהוות "תחום פעילות" כהגדרת המונח בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969), כגון השקעות בנדל"ן בחו"ל, באמצעות חברה בשליטתה.

כמו כן, מחזיקה הקבוצה בשלוש סוכנויות ביטוח: ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה"), ואורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, באמצעות מנורה מבטחים ביטוח, והכל כמפורט בתרשים מבנה האחזקות של הקבוצה, בסעיף 1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2013.

לתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2013.

1.2 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

1.2.1 הסכם ארגון המורים - חברה בת

בחודש ספטמבר 2014, התקשרה חברה בת של החברה, מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים פנסיה וגמל"), עם ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים בישראל בהסכם לרכישת מלוא מניות "רשף חברה לניהול קופות גמל למורים על יסודיים בע"מ", שהינה החברה המנהלת של רשף קופת גמל מסלולית לתגמולים והילה קופת גמל מסלולית לתגמולים ופיצויים ("הקופות הנרכשות"), שהינן קופות גמל ענפיות. בגין רכישת מניות רשף לא תשולם תמורה, ובמקביל התחייבה מנורה מבטחים פנסיה וגמל כי שיעור דמי הניהול שישלמו עמית הקופות הנרכשות במהלך התקופות הנקובות בהסכם לא יעלה על השיעורים הקבועים בהסכם. סך נכסי הקופות הנרכשות מסתכם לסך של כ- 2 מיליארד ש"ח. העסקה כפופה לקבלת אישורים שונים ובכלל זה אישור הממונה. למועד אישור הדוחות הכספיים טרם התקבלו אישורים אלו.

1.2.2 חידוש פוליסות לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2014, חודשו פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) של החברה והחברות הבנות בקבוצה עד ליום 31 ביולי, 2015, בגבול אחריות כולל של 100 מיליוני דולר למקרה ולתקופה. גבול האחריות של הפוליסות מורכב מרובד כיסוי בסיסי לחברה, למנורה מבטחים ביטוח, למנורה מבטחים פנסיה וגמל ולמנורה מבטחים פיננסיים ולחברות הבנות של כל אחת מהן (להלן: "החטיבות"), בגבול אחריות של 15 מיליוני דולר, ומרובדי כיסוי נוספים (במסגרת פוליסות "מטריה") בגבול אחריות כולל של 85 מיליוני דולר, לכלל החטיבות בקבוצה.

1.2.3 מדיניות תגמול

בחודש אפריל 2014, פרסמה הממונה חוזר שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים שתחילתו ביום 1 ביולי 2014 (אשר החליף חוזר קודם בנושא זה). בהתאם, אישרו הגופים המוסדיים בקבוצה מדיניות תגמול עדכנית העונה לדרישות החוזר כמפורט בסעיף 1.2.9 להלן ("מדיניות התגמול"). מדיניות התגמול תחול על תגמול שיאושר החל ממועד אימוץ המדיניות על-ידי הגופים המוסדיים ואין בה כדי לפגוע בהתקשרויות קיימות, בכפוף להוראות המעבר שנקבעו בחוזר לעניין זה. יצוין, כי במהלך גיבוש מדיניות התגמול התייחסו הגופים המוסדיים בקבוצה לפניית הממונה מיום 9 ביוני, 2014 ולהצעת החוק שעניינה "תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014". בהתאם, הוטמעו במדיניות התגמול רכיבים המותאמים לפניה האמורה, לרבות בנוגע לגובה ותמהיל תגמול נושאי המשרה הבכירים בקבוצה. מבלי לגרוע מהאמור, בהתאם לטובת הקבוצה, יעדיה ארוכי הטווח וגמישותה הניהולית על רקע תנאי תגמול מקובלים בשוק כפי שיהיו מעת לעת, הקבוצה תאמץ את רף התגמול המפורט בהצעת החוק לכשיחוקק ובהתאם להוראות המעבר בו, ברוח פניית הממונה הנזכרת לעיל.

לפרטים בדבר מדיניות התגמול שאישרו גופים מוסדיים בקבוצה, ראה דיווח מיידי של החברה מיום 1 ביולי 2014 (אסמכתא: 2014-01-103845) ובאור 7 לדוחות הכספיים.

1.2.4 גיוס הון משני

בחודש אפריל 2014 גייסה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון"), חברה נכדה של החברה, חוב בהיקף של 203 מיליוני ש"ח, באמצעות הקצאה פרטית של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג') בסך כולל של 203 מיליוני ש"ח ע.ג., בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד, למשקיעים מוסדיים, אשר נרשמו בשירותי סליקה במסגרת רישום בנ.ש.ר. (ניירות ערך שאינם רשומים למסחר בבורסה). כספי הגיוס הופקדו במנורה מבטחים ביטוח כהון משני מורכב. כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') דורגו על ידי מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") בדרוג A1 (באופן יציב), כמפורט בדוח הדירוג שפורסם על ידי החברה ביום 1 באפריל 2014 (אסמכתא: 2014-01-035604) (יצוין, כי אגב דירוג סדרה ג', דירוגי הסדרות הקיימות נותרו על כנן).

קרא כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') צמודה למדד המחירים לצרכן ותפדה בתשלום אחד, בשנת 2030. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית, קבועה, בשיעור

של 3.3%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 1 באפריל ו-1 באוקטובר של כל שנה קלנדרית עד לשנת 2030 (כולל). יצוין, כי בהתאם לתנאים המפורטים בשטר הנאמנות, למנורה מבטחים גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם ב-1 באוקטובר 2027. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפירעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.94%. כמו כן, יידחו תשלומי קרן ו/או ריבית בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר המפקח מחודש אוגוסט 2011 לעניין "הרכב הון עצמי מוכר של מבטח".

לפרטים נוספים אודות הגיוס, ראה דיווחים מיידיים של החברה מיום 26 במרס, 2014 (אסמכתא: 2014-01-023973) ומיום 2 באפריל, 2014 (אסמכתא: 2014-01-037047).

1.2.5 הסכם בזק - הסדר פרישה מוקדמת

בחודש אפריל 2014 נחתם בין מנורה מבטחים ביטוח לבין בזק, החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן: "בזק"), הסכם לביצוע הסדרי ביטוח ותשלומי קצבה בקשר עם פרישה מוקדמת של עובדי בזק. תקופת ההסכם הינה עד תום שנת 2016. בהתאם להסכם, בזק תעביר למנורה מבטחים ביטוח סכום חד-פעמי עבור כל פורש. מנורה מבטחים ביטוח תשלם לפורשים סכומים חודשיים במסגרת פוליסות ביטוח, כמוסכם בין הצדדים. אומדן הסכומים שיופקדו במנורה מבטחים ביטוח, לתקופה האמורה, עומד על כ-600 מיליון ש"ח. הרווח הצפוי מהעסקה איננו מהותי. הפקת הפוליסות לפורשי בזק, כפופה לקבלת אישור המפקח על הביטוח.

1.2.6 הון אנושי

א. ביום 2 בנובמבר 2014 אישרה האסיפה הכללית של החברה את חידוש מינויו של ה"ה ער"ד חיים אהרון כדירקטור חיצוני בחברה, לתקופת כהונה שניה, מיום 7 בנובמבר 2014. יצוין, כי דירקטוריון החברה חזר ואישר כי ה"ה אהרון הינו דירקטור בעל כשירות מקצועית.

ב. ביום 1 במאי 2014 אישרה האסיפה הכללית של החברה את מינויה של ה"ה ד"ר אביטל שטיין כדירקטורית חיצונית בחברה. יצוין, כי דירקטוריון החברה אישר כי ה"ה שטיין הינה דירקטורית בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

1.2.7 דירוג כתבי ההתחייבות של החברה וחברות הבנות

בחודש ינואר 2014 פרסמה מידרוג דוחות דירוג על תעודות ההתחייבות של החברה וחברות הבנות שלה, ובו הודיעה כי היא מותירה את דירוג כתבי ההתחייבות הקיימים של החברה ושל חברות הבנות על כנם, כלהלן: דירוג של Aa3 עם אופק יציב לסדרות א' ו-ב' של החברה; דירוג Aa3 עם אופק יציב לסדרות 1 ו-א', ודירוג A1 עם אופק יציב לסדרה ב', של מנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים גיוס הון לפי העניין.

לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 9 בינואר, 2014 (אסמכתאות: 2014-01-009922 ו-2014-01-010276).

לפרטים בדבר גיוס סדרה ג' במנורה מבטחים גיוס הון ודוח דירוג בגינה, ראה סעיף 1.2.4 לעיל.

1.2.8 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

1.2.9 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

כללי

- בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו **"מתווה ליישום משטר כושר פירעון מבוסס SOLVENCY II"**, על פיו לנוכח ההתפתחויות בתהליך היישום של הדירקטיבה באירופה, ולאור לוח הזמנים הקובע ליישומה, פירט מתווה עדכני להמשך תהליך היישום של הדירקטיבה בישראל. על פי המתווה, חברות הביטוח יידרשו לעמוד ביחס כושר פירעון בהתאם להנחיות החדשות, החל מהדוחות השנתיים של 2016. כמו כן, כחלק מתהליך גיבוש המשטר החדש בכוונת אגף שוק ההון לפרסם הנחיות לעניין ניהול הון וקביעת יעד הון פנימי ולהנחות את חברות הביטוח לבצע סקר פערים ביחס להנחיות הנוגעות למערך ניהול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי כחלק מיישום נדבך II של הדירקטיבה, נדבך שיש בכוונת הממונה לאמץ וליישם בישראל. הקבוצה נערכת בהתאם.
- בחודש נובמבר 2014, פרסמה המפקחת חוזר סוכנים ויועצים שעניינו **מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו קבוצתי**. החוזר קובע עקרונות להסדרת אופן ההתקשרות בין גוף מפקח לאדם או גוף שאינו בעל רישיון מטעם המפקח ("גוף חיצוני"), בכל הנוגע למעורבות גוף חיצוני בשיווק או מכירה של מוצרי ביטוח פרט. החוזר מגדיר, בין היתר, מהי פעולה של הגוף החיצוני שאינה סותרת את הוראות הדין לעניין מעורבות גוף חיצוני בשיווק או במכירת מוצר ביטוח פרט, וכן מאפיינים של התקשרות מותרת בין גוף מפקח לגוף חיצוני שמטרתה להיעזר בגוף החיצוני לצורך שיווק מוצר כאמור. הקבוצה לומדת את הוראות החוזר.
- בחודש ספטמבר 2014, פרסמה המפקחת על הביטוח חוזר בעניין **חידוש חוזה ביטוח**. החוזר מעגן את העיקרון, שלפיו, חידוש חוזה ביטוח טעון הסכמה של בעל הפוליסה. בהקשר זה, החוזר מטיל על המבטח חובת תיעוד (לרבות באמצעות סוכן ביטוח) של הסכמת בעל הפוליסה בדרכים שונות (תוך ציון העובדה שתרשומת פנימית לא תיחשב כתיעוד וכי שיחה תתועד באמצעות הקלטה). בנוסף, החוזר מחיל על המבטח חובת משלוח הודעה (30 ימים לפני תום תקופת הביטוח) בדבר תום תקופת הביטוח בפוליסה. בחוזר קבועים הפרטים שעל המבטח לכלול בהודעה כאמור (בין היתר, מועד תום תקופת הביטוח, פרמיית הביטוח וההשתתפות העצמית בפוליסה המסתיימת וכדו'). כמו כן, קובע החוזר את המנגנון התקף במקרה שמבטח מעוניין לחדש את הפוליסה ולא קיבל קודם לכן את הסכמת בעל הפוליסה לחידוש. הוראות החוזר יחולו על ענפי ביטוח רכב רכוש, מקיף דירות ותאונות אישיות (בפוליסת פרט לתקופה שאינה עולה על שנה). ההוראה בדבר הודעה על תום תקופת ביטוח תחול גם על ענף ביטוח רכב חובה. הוראות החוזר לא תחולנה על פוליסות ביטוח שהותנה בהם כי בתום תקופת הביטוח יוארך הביטוח מאליו ועל ביטוחים קבוצתיים. הוראות החוזר הנוגעות למשלוח הודעה בדבר תום תקופת ביטוח והמנגנון לחידוש ביטוח לפני קבלת הסכמה, אינן חלות ביחס לפוליסות שתקופת הביטוח בהן אינה עולה על 3 חודשים. החוזר ייכנס לתוקף ביום 31 במרס 2015, למעט ההוראה בדבר חובת תיעוד ההסכמה, שתיכנס לתוקף ביום 31 במרס 2016. לחוזר צפויה להיות השפעה בהיבטים תפעוליים (הן של המבטח והן של סוכני הביטוח), ועשויה להיות לו השפעה גם בהיבט מערכת היחסים העסקית למול המבוטחים; אולם, בשלב זה, לא ניתן להעריך את מלוא השלכות החוזר והיקף השפעתו בהיבטים האמורים. **הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, מן הטעמים שפורטו לעיל.**
- בחודש אפריל 2014, פרסמה הממונה חוזר שעניינו **מדיניות תגמול לנושאי משרה בגופים מוסדיים**, וזאת לנוכח ממצאי בחינת יישומו של חוזר קודם בנושא האמור משנת 2009, לצד התאמתו לסטנדרטים בינלאומיים ורגולציה שנקבעה בישראל, ובכלל זה, תיקון 20 והוראות המפקח על הבנקים לגבי תאגידים בנקאיים. מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול לנושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים בגופים מוסדיים כהגדרתם בחוזר (לרבות עובדי שיווק ופונקציות בקרה בגוף המוסדי), תוך מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם

עקביים עם יעדיו ארוכי הטווח של הגוף המוסדי, עם מדיניות ניהול הסיכונים שלו, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי החוסכים באמצעותו. בהתאם, נקבעו בחוזר שורה ארוכה של כללים, ובכלל זה, הגבלת הרכיב המשתנה ל-100% (ובמקרים חריגים ל-200% מהרכיב הקבוע בתגמול, למעט ביחס למנכ"ל/י"ר), קביעה כי לפחות 50% מהקריטריונים המשמשים לחישוב הרכיב המשתנה יהיו מדידים (משתנים פיננסיים, משתני שוק ומשתנים חשבונאיים) וכי הם משלבים בין ביצועי בעל התפקיד, היחידה שבניהולו והגוף המוסדי בכללותו. כמו כן, נקבע, כי לפחות 50% מהרכיב המשתנה בגין שנה קלנדרית יידחה, ויפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה של לפחות 3 שנים (למעט אם הרכיב המשתנה אינו עולה על 1/6 מהרכיב הקבוע), תוך קביעה כי שיעור הרכיב הנדחה יעלה בהתאם לבכירות בעל התפקיד וכי סיום העסקה לא יביא להבשלת רכיב משתנה שנדחה תשלומו. עוד נקבעו בחוזר הסדרים שונים בקשר עם הענקה של מניות או מכשירים מבוססי מניות, בקשר עם מענקי פרישה ובנושאים נוספים. החוזר נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2014 (להלן: "מועד התחילה"). בנוסף, נקבעו בחוזר הוראות תחולה מדורגות ביחס להתאמת מדיניות תגמול המעוגנת בהסכמי העסקה שאושרו לפני פרסום טיוטת החוזר (25 בדצמבר 2013) ובכל מקרה לפני מועד תחילתו, להוראות החוזר, וזאת לכל המוקדם עד לסוף שנת 2014.

- בחודש אפריל 2014, פורסם דוח סופי של הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות שהוגש למפקחת. עניינו של הדוח הוא בניסיון להסדיר רגולטורית את שוק ההלוואות המתואמות הניתנות על ידי גופים מוסדיים. טרם הועברו הוראות או הנחיות לגופים המוסדיים בקשר לדוח הסופי.
- בחודש מרס 2014, התקבל בכנסת תיקון מס' 6 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, במסגרת התיקון נקבע כי ממועד פרסום תיקון החקיקה, במקרה של תביעת נכות שנגרמה למבוטח ממחלה או מתאונה, שטרם התיישנה נכון למועד פרסום התיקון (יום 24.3.14), יש למנות את תקופת ההתיישנות מהיום שקמה למבוטח הזכות לתבוע את תגמולי הביטוח לפי תנאי חוזה הביטוח. משכך, התייתר הצורך בחוזר המפקח שעניינו "התיישנות בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לנכות" ובהתאם בוטל החוזר ולא נכנס לתוקף.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

- בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר שעניינה מסלולי השקעה בקופות גמל, שאיחדה טיוטות של תקנות וחוזרים שפורסמו בעבר. על פי הטיטה מוצע, כי גוף מוסדי ינהל מסלולי השקעה המותאמים לגיל המבוטחים בקופות גמל, לפי החלוקה הבאה: (1) מסלול השקעה למבוטחים אשר גילם אינו עולה על 50 (2) מסלול השקעה עבור מבוטחים שגילם לפחות 50 ואינו עולה על 60 (3) מסלול השקעה עבור מבוטחים שגילם לפחות 60, כולם - יהוו ברירת מחדל עבור מבוטחים שלא בחרו במסלול אחר. כמו כן מוצע כי גוף מוסדי ינהל מסלול השקעה נפרד עבור כל מקבלי הקצבאות. בנוסף, מוצע בטיטה כללים בנוגע לניהול מסלולי השקעה מתמחים, כללים לניהול מסלולי השקעה בקרנות השתלמות ופוליסות פרט, כללים בנוגע להתאמת שמו של המסלול למדיניות ההשקעות של המסלול, אופן ביצוע שינוי מדיניות השקעות תקנונית במסלול השקעה וכן כללים בנוגע להצגת מסלולי ההשקעה בפוליסות, בתקנונים, באתר האינטרנט ועוד. מוצע כי תחילתו של טיוטת החוזר תהא מיום 1 בינואר 2016 וכי הוראותיו לא יחולו על קופות גמל מבטיחות תשואה ועל פוליסות ביטוח חיים ששווקו לפני מועד תחילת החוזר. למרות האמור, מוצע בטיטה כי גוף מוסדי יודיע למבוטחים בפוליסת ביטוח חיים ששווקו לפני מועד התחילה אודות מסלולי ההשקעה מותאמי הגיל ויאפשר להם להצטרף למסלולים אלו, לפי בחירתם.
- בחודש נובמבר 2014, פרסמה המפקחת חוזר בעניין התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כיסויים ביטוחיים, שמטרתו לקבוע הוראות שיצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין מעסיק לעובדיו במהלך הצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוניים. במסגרת החוזר נקבעו מגבלות לעניין התנית רכישת כיסוי ביטוחי לאבדן כושר עבודה או מוות ("כיסוי ביטוחי") בניהול מוצר חיסכון פנסיוני אצל הגוף המוסדי, למנוע התניה של הנחות בדמי ניהול או הנחות בעלות הכיסוי הביטוחי בפוליסה פרטית ברכישת מוצר

אחר אצל הגוף המוסדי, ולקבוע כי פרמיה שתוצג למבוטח בגין כיסוי ביטוחי תהיה עלות הכיסוי בפועל למשך כל תקופת הביטוח.

• בחודש יולי 2014, פרסמה המפקחת חוזר בעניין מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה, אשר במסגרתו קובעת הממונה את האופן בו ייגבו דמי הניהול על ידי החברה המנהלת במקרה שבו ניתנה הנחה בדמי ניהול לפנסיונרים, תוך קביעה, כי הנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו ולמשך כל תקופת תשלום הקצבה, ותחול גם על שאירי, ככל שקיימים. להערכת הקבוצה, החוזר עשוי להוסיף גורם נוסף אשר לגביו תתקיים התחרות בשוק קרנות הפנסיה ולהגביר את התחרות החריפה גם כך בשוק זה. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות החוזר על החברה, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים, המפיצים והלקוחות. הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, מן הטעמים שפורטו לעיל.

• בחודש מרס 2010, חוקק בארה"ב חוק ה-FATCA. מטרת החוק הינה לחייב מוסדות פיננסיים זרים (FFI-Foreign Financial Institutions) להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים על ידי לקוחות אמריקניים. על פי הוראות ה-FATCA, על כל הגופים הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם מיוחד עם רשות המיסים האמריקאית. על פי ההסכם, יתחייב הגוף הפיננסי לבצע בדיקת נאותות לבעלי חשבונות, ולהעביר לרשות המיסים האמריקאית אחת לשנה מידע אודות חשבונות שזוהו כ"אמריקאים". כמו כן, יתחייב הגוף הפיננסי להעביר מידע בדבר מספר וסך ערך החשבונות של בעלי חשבונות אשר סירבו לשתף פעולה. בנוסף, יתחייבו הגופים הפיננסיים, לנכות במקור עבור רשות המיסים האמריקאית 30% מכל תשלום ממקור הכנסה אמריקאי שמועבר אליהם, מכל אלו שאינם מציינים להוראות ה-FATCA, הן מגופים פיננסיים והן מבעלי חשבונות בנק. יישום הוראות ה-FATCA על ידי הגופים הפיננסיים בישראל צפוי לעורר קשיים רבים, לאור החסמים הקיימים בדין הישראלי, והעלויות התפעוליות הרבות בהן ייאלצו לשאת אותם גופים.

בחודש יוני 2014, נחתם הסכם בין-מדינתי בין ממשלת ישראל לממשלת ארה"ב ליישום הוראות החוק האמור. על פי ההסכם ניתן פטור מדיווח למוסדות פיננסיים מסוימים ו/או לחשבונות בעלי מאפיינים המעידים כי קיים סיכון נמוך להעלמת מס באמצעותם. כמו כן, ניתן פטור מניכוי מס במקור ומדיווח ישירות ל-IRS. במקביל לבחינת הוראות ההסכם וההקלות שניתנו במסגרתו, הקבוצה החלה ביישום הוראות החוק, לרבות באמצעות ביצוע בדיקות נאותות וזיהוי למצטרפים חדשים בחשבונות הרלוונטיים.

ביטוח כללי

• בחודש ינואר 2013, פרסם המפקח על הביטוח טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי לחוזה ביטוח דירות ותכולות)(תיקון), התשע"ד-2014 והפוליסה התקנית לביטוח דירה הכלולה בהן. מעבר לתיקוני נוסח כאלה ואחרים, מוצע במסגרת הטיוטה להרחיב את הכיסויים הקיימים ו/או להוסיף לפוליסה התקנית כיסויי חובה, כגון: (1) כיסוי ביטוח ערך חילוף (ההפרש שבין ערך השוק של הדירה ביום קרות מקרה הביטוח כולל ערך הקרקע, לבין ערך ההקמה של מבנה הדירה או סכום הביטוח, לפי הנמוך), לדירה בבית משותף; (2) סיווג זכויות המבטח לסעדים הקבועים בחוק חוזה הביטוח ביחס למצב של ביטוח חסר, ועוד. בחודש מאי 2014 פורסמה טיוטה שנייה אשר במסגרתה בוצעו, בין היתר, התיקונים שלהלן (ביחס לטיוטה הראשונה):

במקום "ביטוח ערך חילוף לדירה בבית משותף", התווסף פרק "כיסוי סכום ביטוח נוסף בבית משותף", שעל פיו, במקרה של נזק לדירה בבית משותף כתוצאה מסיכון רעידת אדמה, בשיעור שאינו פחות מ- 70% מסכום ביטוח הדירה, יהיה המבוטח זכאי לתגמולי ביטוח לפי סכום ביטוח נוסף מוסכם מראש שיצוין בדף הרשימה, שלא יעלה על 100% מסכום ביטוח הדירה. כמו כן נקבע, כי כיסוי סכום ביטוח נוסף בבית משותף האמור, כמו גם ההרחבה לכיסוי צד שלישי – שנוספו לפוליסה התקנית - לא יהיו כיסויי חובה, אלא הרחבות אופציונאליות שניתן להציע למבוטח. בנוסף,

ובמקום הסייגים שנכללו בטיטה הראשונה למימוש הסעדים העומדים למבטח במקרה של ביטוח חסר (שמשמעותם הפחתת היקף חבות המבטח), נקבע באופן קטגורי, כי במקרה של ביטוח חסר, לא תפחת חבות המבטח כלל. כמו כן, הובהר, כי הגדרת רעידת אדמה, כוללת צונאמי כתוצאה מרעידת אדמה.

להערכת החברה, אם וככל שטיטת התקנות תאושר ותהפוך לנוסח מחייב, ובשל השפעה מצטברת של מספר שינויים הכלולים בטיטה, צפוי גידול בהיקף התביעות ובגובה התביעה הממוצעת. בשלב זה, בטרם פורסם הנוסח הסופי של התקנות, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעות האמורות, אשר תלויות, בין היתר, בהתנהגות הגורמים המתחרים בשוק, בהתנהגות הלקוחות, בתנאי התחרות שיתפתחו ובמחירי השוק שיקבעו. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, בשל שינויים נוספים בנוסח טיטת התקנות ובשל הטעמים שפורטו לעיל.

- בחודש אפריל 2014, פורסמו תקנות התעבורה (תיקון מס' 5), התשע"ד-2014 (להלן, "בס"ק זה: "התיקון"). במסגרת התיקון הורחבה, בין היתר, רשימת הנזקים המפורטים בתקנה 309 לתקנות התעבורה כמחייבים, כתנאי להמשך שימוש ברכב, תהליך בדיקה ואישור על ידי מנהל מקצועי באמצעות טופס ייעודי כמפורט בתקנה. כמו כן, הוטלה על מספר גורמים מקצועיים (כגון: שמאי רכב או מנהל מקצועי במפעל שתיקן את הרכב או מנהל מקצועי במפעל בודק, כהגדרתם בתיקון), חובה להודיע לרשות הרישוי כי לרכב נגרם "נזק בטיחות" (כהגדרתו בתיקון) וכי הנזק תוקן. עוד נקבע במסגרת התיקון, כי במקרה שקיבלה רשות הרישוי הודעה כאמור, תירשם ברישיון הרכב הערה בנוסח: "נזק בטיחותי תוקן ונבדק".

בהמשך לנ"ל, התפרסמה ביום 2 ביולי 2014, הוראת נוהל מס' 23 הכוללת הוראות ליישום התיקון.

להערכת החברה, התיקון עלול להשפיע על היקף עלויות תביעות רכב רכוש ולהגדילן, בין היתר, בשל השפעת רישום ההערה ברישיון הרכב כי ספג "נזק בטיחות", על ערכו של הרכב, וכתוצאה מכך על התמורה שתקבל החברה בגין עסקאות למימוש הניצולת של רכבים באובדן גמור או אובדן גמור להלכה מחד גיסא, ו/או על הגדלת תגמולי הביטוח בגין ירידת ערך, מאידך גיסא. עם זאת, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את השלכות התיקון התלויות, בין היתר, באופן יישום התקנות על ידי הגורמים הרלוונטיים, בהתנהגות השחקנים בשוק ובמחירי השוק שיקבעו. הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, מן הטעמים שפורטו לעיל.

ביטוח בריאות

- בחודש נובמבר 2014, פרסמה המפקחת טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצות בישראל), התשע"ד-2014 (להלן: "טיטת התקנות") וכן טיטת חוזר ביטוח הקובע הוראות יישום לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצות בישראל), התשע"ד-2014 (להלן: "טיטת החוזר"). עניינה של טיטת התקנות המוצעת הינה קביעת תנאים אחידים לכיסויים ביטוחיים מסוג ניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל במתכונת של פוליסה "תקנית" אחידה ומחייבת, הכוללת, בין היתר, הוראה לגבי "אופן מתן השירות", לפיה, מבטח יהא רשאי ליתן שירותים רק על ידי רופא שבהסדר עימו; הוראה הקובעת את סכומי ההשתתפות העצמית שישולמו על ידי מבוטחים בעת ביצוע ניתוח, התייעצות או טיפול מחליף ניתוח. בנוסף, מציינת המפקחת כי במקביל לתחולת התקנות תחול הסדרה זוה באותו עניין על קופות החולים. על פי טיטת התקנות מועד התחילה נקבע ליום 1 במאי 2015. במסגרת טיטת החוזר נקבעו הוראות בדבר פניות מבוטחים למי שהיו מבוטחים בפוליסות ניתוחים ערב תחילתן של התקנות לעניין אפשרות מעבר לפוליסה התואמת את הוראות התקנות וכן בדבר מידע שיש למסור למפקח בנוגע לפוליסות נשוא ההסדרה. בשלב זה, הקבוצה לומדת את טיטת התקנות וטיטת החוזר הנ"ל והשלכותיהן

האפשרויות על פעילותה בתחום הבריאות. לאור העובדה שבמועד פרסום הדוח לא ניתן לדעת מה יהיה הנוסח הסופי של הוראות הדין הנ"ל, אין באפשרות הקבוצה לאמוד את עוצמת והיקף ההשפעה של הטיטות המוצעות על הקבוצה.

- בחודש יוני 2014, פורסמו המלצות הוועדה המייעצת שהוקמה על ידי שרת הבריאות לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית (להלן: "ועדת גרמן"). בתחום הביטוחים הרפואיים (שב"ן וביטוחים מסחריים), הוועדה המליצה לפרק את רבדי תכניות השב"ן לשלושה רכיבים בלתי תלויים, אשר לא יהיה ביניהם סבסוד צולב: (א). רכיב ראשון - ניתוחים, ייעוץ אגב ניתוח, ייעוצים וחוות דעת שנייה. לרכיב זה יהיו תנאים אחידים לכל תכניות השב"ן ולחברות הביטוח ושיעור השתתפות עצמית זהה. לא ניתן יהיה למכור כיסוי לניתוחים או ייעוץ מלבד כיסוי זה אלא באישור המפקח ומשרד הבריאות, תעריפי הביטוח יבדקו ויעודכנו אחת לתקופה, יקבע נוהל להודעה על חידוש הביטוח בתום תקופת הביטוח, הפרמיה תשתנה לפי קבוצות גיל שיקבעו מראש ובאופן אחיד לקופות ולחברות הביטוח, שינוי פרמיות יהיה רק במועד שיקבע לכלל המבוטחים, הפרמיה לא תהיה תלויה בשאלה אם מבוטח רכש או לא רכש מוצר אחר (פוליסת הניתוחים האחידה), לא ניתן יהיה למכור מוצר ביטוח לכיסוי או הפחתה של ההשתתפות העצמית וביצוע הניתוחים ייעשה רק על ידי רופאים שבהסדר; (ב) רכיב שני - תרופות, הריון, שיניים, התפתחות הילד, העמקת שירותי סל; (ג) רכיב שלישי - כל השאר. המלצות נוספות של הוועדה בנוגע לביטוחי בריאות הינן: (א) ביטול כתבי שירות שאין בהם צורך; (ב) קביעת חובת שיבוב דו-צדדית בין קופות החולים לחברות הביטוח; (ג) איסור קשר בין חברת ביטוח לקופה בתפעול או בהסדרי רכש; (ד) קביעת קוד אתי בנוגע לפרסום ביטוחי בריאות; (ה) קיום בקרה של יועצים בלתי תלויים על הניתוחים במערכת הפרטית; (ו) גיבוש מנגנון לצמצום תמריצים הקיימים להסטת חולים מהציבורי לפרטי; (ז) הקמת ועדה מייעצת לבחינת יתר מרכיבי השב"ן הנמכרים כיום בחבילה (bundle) ופיקוח עליהם (ח) מסירת מידע לרגולטורים ולציבור לגבי מחירים, תורים, עלויות שיווק וכיוצ"ב; (ט) איסור הסדרי בלעדיות לגבי נותני שירותים (מנתחים ומוסדות); (י) הקמת אתר השוואת מחירים ואתר אינטרנט שיאפשר למבוטחים לברר אילו פוליסות בריאות ושב"ן קיימות על שמם; (יא) הסמכת המפקח על הביטוח לבחינת ה-Loss Ratio והתערבותו במידת הצורך; (יב) הסרת חסמים למעבר-מבוטחים מפוליסות קיימות לפוליסות חדשות ופיקוח כי חברות הביטוח לא יוכלו לחייב מבוטחים לעזוב את פוליסות הפרט. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השפעת תוצאות המלצות הוועדה על הקבוצה, בין היתר, לאור העובדה שאימוץ ההמלצות מחייב, בין השאר, הליכי חקיקה אשר במסגרתם יתכנו שינויים ביחס להמלצות הנ"ל.

1.3 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

1.3.1 התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

במהלך החודשים האחרונים התפרסמו מספר אינדיקטורים מקרו כלכליים שליליים שחיזקו את ההערכה על פיה נמשכה ההאטה בפעילות הכלכלית במשק הישראלי. הדבר מתבטא, בין היתר, בנתוני הפעילות הריאלית, בנתוני האינפלציה ובעליה בשיעור האבטלה. בהקשר זה נציין שצמיחת המשק ברבעון השני של 2014, הסתכמה בכ- 1.5% בלבד כאשר אינדיקטורים מקרו כלכליים מצביעים על האטה נוספת ברבעון השלישי, בין היתר על רקע מבצע צוק איתן ברצועת עזה. בעקבות נתונים אלה עדכן בנק ישראל את תחזית הצמיחה למשק הישראלי בשנת 2014 לכ- 2.3% בלבד לעומת תחזית קודמת של כ- 2.9%.

על רקע ההאטה כאמור, סביבת האינפלציה במשק הישראלי נותרה נמוכה מאוד. במהלך 12 החודשים שהסתיימו בחודש אוגוסט 2014 נרשמה אינפלציה אפסית וציפיות האינפלציה לשנה הקרובה נותרו נמוכות ונעות סביב 1%, בסמוך לגבול התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל. מדד המחירים לצרכן אף ירד בחודש אוגוסט בשיעור של כ- 0.1%, בניגוד לתחזיות, שצפו בממוצע עליה של 0.2% במדד המחירים. בעקבות נתוני המקרו החלשים ובעקבות רמת האינפלציה הנמוכה כאמור, החליט בנק ישראל להוריד את שיעור הריבית לחודש ספטמבר 2014 לרמת שפל היסטורי של 0.25%. במקביל ועל רקע הגידול ביתרת המשכנתאות ובמחירי הדירות (מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי

הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, עלו ב-12 החודשים שהסתיימו ביולי 2014 בכ- 6.8%, פרסם החודש המפקח על הבנקים טיוטת הוראה המורה למערכת הבנקאית להגדיל את כריות ההון בהתאם להיקף האשראי לדור. מספר העסקאות בשוק הדירוג המשיך לרדת, על רקע אי הודאות השוררת בשוק, בין היתר לגבי תוכנית מע"מ אפס לדירות חדשות. במשק העולמי נרשמה במהלך התקופה הסקורה מגמה מעורבת. בעוד שבארה"ב ובבריטניה ניכרת התאוששות כלכלית המתבטאת בנתוני צמיחה חיוביים ומתחיל להסתמן תוואי מוניטרי של צמצום ההרחבה הכמותית, הרי שבאירופה, בסין, ביפן ובחלק מהמשקים המתעוררים מסתמן כי ההרחבה הכמותית תימשך. כך, למשל, הודיע הבנק המרכזי האירופאי על הקצאת כ- 82 מיליארד אירו לתוכנית ההלוואות ארוכת הטווח שלו ועל הורדת הריבית באירופה לרמה אפסית, כאשר גם ממשלת סין הודיעה בחודש אוקטובר 2014, על הזרמת כ- 81 מיליארד דולר לבנקים הגדולים במדינה. בארה"ב, הודיע הבנק המרכזי כי הוא מעריך שהריבית תמשיך להיות נמוכה לתקופה משמעותית ושהכלכלה ממשיכה להתאושש בקצב מתון. באוקראינה נמשכה המתיחות עם רוסיה דבר שהביא להטלת סנקציות נוספות מצד מדינות המערב על רוסיה. משאל העם שנערך בחודש אוקטובר 2014, לגבי עצמאות סקוטלנד מבריטניה נענה בשלילה ובעקבותיו סקוטלנד ובריטניה לא נפרדו.

1.3.2 שוקי האג"ח והמניות

במקביל לנתוני המקרו השליליים ועל רקע הריבית הנמוכה המשיכו שוקי ההון בישראל ובעולם לכבוש רמות שיא חדשות. מדד ת"א 25 עלה בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2014 בשיעור של כ- 9.8% לרמת שיא היסטורי חדש, כאשר מדד הדאו ג'ונס עלה בכ- 2.8% ומדד הקאק הצרפתי בכ- 2.8%. לעומת זאת, על רקע המשבר באוקראינה מדדי המניות ברוסיה ירדו בשיעור חד של למעלה מ- 20%. בלטו לחיוב מדדי הנדל"ן, הבנקים והתקשורת בבורסה בת"א שעלו בשיעור של עד כ- 7% לעומת מדד הביומד שירד בכ- 27%. שוק האג"ח אופיין במהלך החודשים האחרונים בהמשך מגמת ירידת תשואות על רקע סביבת הריבית הנמוכה ועל רקע ההרחבה הכמותית בעולם. מאז הורדת ריבית בנק ישראל בחודש אוגוסט 2014, חלה עלייה בביקושים לקרנות נאמנות המתמחות בניהול אג"ח קונצרני, כאשר רמת המרווחים בשוק זה מוסיפה להיות נמוכה. בסיכום שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2014, מדדי האג"ח המובילים בישראל עלו בשיעור של כ- 3% - 7%.

מתחילת שנת 2014 ועד לסוף הרבעון השלישי של שנת 2014, פוחת שיעור היציג של השקל מול הדולר בכ- 6.5%, כאשר מול האירו יוסף השקל בכ- 2.8%.

1.3.3 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

בסוף חודש אוקטובר 2014, הודיע הבנק המרכזי בארה"ב על סיום ההרחבה הכמותית בארה"ב. במקביל, הודיע הבנק המרכזי ביפן, כי החליט להרחיב את ההרחבה הכמותית ביפן ב- 10 טריליון ין נוספים, ל- 80 טריליון ין בשנה, תוך התמקדות באג"ח ארוכות (7-10 שנים).

בסמוך למועד פרסום הדוח, הודיעה חברת הדירוג הבינלאומית פיץ' על אשרור דירוג האשראי הבינלאומי של ישראל ברמה של A, אך הורידה את התחזית מ"חיובית" ל"יציבה". בדברי ההסבר להחלטת הדירוג, ציינה פיץ' לשלילה את ההוצאות הביטחוניות הגבוהות שנגרמו עקב מבצע 'צוק איתן', ואת השפעתן על המסגרת הפיסקאלית בשנים 2014-2015. נוסף על כך, ציינה חברת הדירוג את העלייה ביעדי הגרעון לשנים הקרובות. עוד מציינת חברת הדירוג, כי העימות עם חמאס והקיפאון בתהליך השלום מדגישים את הסיכונים הגיאופוליטיים המגבילים את דירוג האשראי של ישראל וכוללים גם את המתיחות עם איראן והסכסוך בסוריה.

לאחר תאריך המאזן, המשיך מחיר הנפט להתדרדר בשווקי העולם כאשר הוא קרס בכ- 30% ממחירו בחודשים האחרונים. הירידה התלולה במחיר הנפט, עלולה להשפיע לשלילה במיוחד על רוסיה אשר מעל לשני שלישים מהיצוא שלה מקורו בענף האנרגיה (נפט וגז טבעי). הירידה במחיר הנפט בשילוב הסנקציות שהוטלו על רוסיה ע"י המערב בגלל המשבר באוקראינה ובשילוב המינוף הגבוה של חברות רוסיות אשר נטלו על עצמן חובות אדירים בהיקף של כ- 500 מיליארד דולר, מתוכו עליהן לפרוע כ- 130 מיליארד דולר כבר

בשנה הבאה הביא להתרסקות הרובל, המטבע הלאומי של רוסיה, בכ- 25% בתוך כשלושה חודשים בלבד.

2. המצב הכספי

2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

2.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2013	31 בדצמבר 2013
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	18,872,697	15,519,811	16,278,352
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	16,419,711	15,533,800	15,757,019
נכסים אחרים	6,558,527	6,190,040	6,139,985
סך כל הנכסים	41,850,935	37,243,651	38,175,356
הון התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	16,504,415	15,628,114	15,624,942
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה*	18,575,385	15,365,050	16,180,607
התחייבויות פיננסיות אחרות	1,748,435	1,597,002	1,603,847
	1,835,562	1,672,126	1,831,332
סך כל ההון וההתחייבויות	41,850,935	37,243,651	38,175,356

* חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2014 הסתכם לסך של כ- 41,851 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 38,175 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2013. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2014 הסתכם לסך של כ- 38,664 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 35,241 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2013. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח ומתוספת תשואה בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה

במיליוני ש"ח	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2013	% שינוי	31 בדצמבר 2013
עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה	18,873	15,520	21.6%	16,278
עבור עמיתי קופות גמל וקרנות פנסיה	81,709	69,114	18.2%	72,375
עבור לקוחות קרנות נאמנות וניהול תיקים	13,840	11,591	19.4%	11,409
סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה*	114,422	96,225	18.9%	100,062

* הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה, קופות הגמל (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה), קרנות הנאמנות וניהול התיקים.

2.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 30 בספטמבר 2014, הסתכם בכ- 3,177 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 2,925 מיליוני ש"ח, נכון ליום 31 בדצמבר, 2013. הגידול בהון המיוחס לבעלי המניות של החברה נובע בעיקר מרווח כולל בסך של כ- 252 מיליוני ש"ח, המורכב מרווח נקי בסך של כ- 201 מיליוני ש"ח ומעלייה בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 51 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח (ראה סעיף 8.1 להלן).

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, למנורה מבטחים ביטוח ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 526 מיליוני ש"ח וכ- 92 מיליוני ש"ח, בהתאמה. בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון במנורה מבטחים ביטוח ובשומרה, בהתאם להוראות המפקח אשר מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 23 מיליוני ש"ח, בהתאמה. יצוין, כי לאחר תאריך המאזן, ביום 3 בנובמבר 2014, חילקה מנורה מבטחים ביטוח לחברה, דיבידנד במזומן, בסך 50 מיליוני ש"ח וביום 9 בנובמבר 2014, חילקה שומרה לחברה, דיבידנד במזומן, בסך 20 מיליוני ש"ח. בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן דלעיל, עודף ההון במנורה ביטוח ובשומרה הינו כ- 476 מיליוני ש"ח וכ- 72 מיליוני ש"ח בהתאמה. לפרטים נוספים ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012 (להלן: "תקנות ההון לחברות מנהלות"), ובמקביל פרסם המפקח חוזר שעניינו דרישות הון מחברות מנהלות המכיל הוראות נלוות לתקנות ההון לחברות מנהלות. תקנות ההון לחברות מנהלות נכנסו לתוקף בחודש מרס 2012 תוך קביעת מועדים להשלמת ההון הנדרש עד לעמידה במלוא הדרישה ב- 31 בדצמבר 2014 (להלן: "דרישת ההון המלאה").

להלן פירוט דרישות ההון וההון הקיים בחברות המנהלות בקבוצה:

(א) במנורה מבטחים פנסיה וגמל - דרישת ההון המלאה לתאריך הדוח עומדת על סך של כ- 134 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים של מנורה מבטחים פנסיה וגמל לתאריך הדוח, למנורה מבטחים פנסיה וגמל עודפי הון בסך של כ- 180 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן, ביום 26 באוקטובר 2014, חילקה מנורה מבטחים פנסיה וגמל לחברה דיבידנד במזומן בסך 30 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה באור 5 לדוחות הכספיים. בהתחשב באירוע לאחר תאריך המאזן, עודף ההון במנורה מבטחים פנסיה וגמל הינו כ- 150 מיליוני ש"ח; (ב) במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים מהנדסים") - דרישת ההון המלאה לתאריך הדוח עומדת על סך של כ- 10 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים של מנורה מבטחים מהנדסים לתאריך הדוח, למנורה מבטחים מהנדסים עודפי הון בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. עוד יצוין, כי בתקופת הדוח חילקה מנורה מבטחים מהנדסים דיבידנד בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן, ביום 23 בנובמבר 2014 חילקה מנורה מבטחים מהנדסים דיבידנד נוסף בסך של כמיליון ש"ח.

לחברה חברות בנות נוספות אשר חלות עליהן הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו, לפי העניין.

3. תוצאות הפעילות

3.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2013	% שינוי	7-9/2013	7-9/2014	% שינוי	1-9/2013	1-9/2014	באלפי ש"ח
5,098,219	10.0%	1,287,570	1,415,714	11.0%	3,763,377	4,176,407	פרמיות שהורווחו ברוטו
4,169,720	15.7%	1,048,101	1,212,310	15.6%	3,073,404	3,551,558	פרמיות שהורווחו בשייר
2,730,010	(15.7%)	884,297	745,767	(10.5%)	2,027,746	1,815,297	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
794,990	13.5%	201,308	228,386	14.0%	566,445	645,494	הכנסות מעמלות הכנסות אחרות
217,310	(37.9%)	58,391	36,287	(25.3%)	173,056	129,303	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,850	64.0%	497	815	43.4%	1,212	1,738	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,247,827	5.0%	1,544,504	1,621,519	12.4%	3,803,130	4,275,858	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
1,117,309	11.3%	280,288	311,850	13.4%	825,556	936,379	הוצאות מימון חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
747,825	5.7%	176,783	186,881	2.1%	533,965	545,187	רווח לפני מיסים על הכנסה מיסים על הכנסה
131,026	(44.4%)	44,660	24,818	(39.7%)	105,955	63,857	רווח נקי
6,171	(96.2%)	31,960	1,201	(75.5%)	35,304	8,640	רווח כולל
676,064	(55.3%)	178,319	79,698	(45.7%)	608,561	330,749	
243,381	(42.6%)	56,071	32,211	(39.5%)	211,396	127,809	
432,683	(61.2%)	122,248	47,487	(48.9%)	397,165	202,940	
409,478	(55.0%)	127,058	57,189	(28.6%)	355,688	254,010	

3.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2013	% שינוי	7-9/2013	7-9/2014	% שינוי	1-9/2013	1-9/2014	באלפי ש"ח
1,074,943	14.3%	275,626	315,167	15.0%	789,699	907,798	רכב רכוש
735,475	8.6%	189,093	205,378	10.7%	541,764	599,486	רכב חובה
584,785	4.4%	150,006	156,590	5.2%	438,352	461,076	ענפי רכוש ואחרים
286,896	8.2%	71,251	77,062	8.0%	208,150	224,781	ענפי חבויות אחרים
2,682,099	9.9%	685,976	754,197	10.9%	1,977,965	2,193,141	סך תחום ביטוח כללי תחום ביטוח חיים
1,929,686	9.6%	475,109	520,837	10.2%	1,426,124	1,571,732	וחיסכון ארוך טווח
486,434	11.2%	126,485	140,680	14.5%	359,288	411,534	תחום בריאות
5,098,219	10.0%	1,287,570	1,415,714	11.0%	3,763,377	4,176,407	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו

ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 4,176 מיליוני ש"ח לעומת 3,763 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 1,416 מיליוני ש"ח לעומת 1,288 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח כוללות סך של 1,572 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 38% מסך כל הפרמיות שהורווחו; סך של 2,193 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 52% מסך כל הפרמיות שהורווחו וסך של 412 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 10% מסך כל הפרמיות שהורווחו (בדומה לשיעורים בתקופה המקבילה אשתקד).

הפרמיות שהורווחו ברבעון השלישי של השנה כוללות סך של 521 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 37% מסך כל הפרמיות שהורווחו, סך של 754 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 53% מסך כל הפרמיות שהורווחו וסך של 141 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 10% מסך כל הפרמיות שהורווחו (בדומה לשיעורים בתקופה המקבילה אשתקד).

להסברים בדבר השינוי בפרמיות ביטוח שהורווחו ברוטו בתחומי הפעילות ראה סעיף 3.4 להלן.

3.3 תוצאות הפעילות בתקופת הדוח

רווח מתחומי פעילות:

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
רווח מתחומי הפעילות לפני מס:							
רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	177,124	226,661	(21.9%)	51,527	53,174	(3.1%)	277,484
רווח מביטוח בריאות	14,510	20,461	(29.1%)	12,101	13,899	(12.9%)	31,355
רווח מביטוח כללי	141,072	279,997	(49.6%)	35,400	74,200	(52.3%)	288,234
סך רווח לפני מס מתחומי פעילות בריאות	332,706	527,119	(36.9%)	99,028	141,273	(29.9%)	597,073
רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	(1,957)	81,442		(19,330)	37,046		78,991
סה"כ רווח לפני מס	330,749	608,561	(45.7%)	79,698	178,319	(55.3%)	676,064
מיסים על הכנסה	127,809	211,396	(39.5%)	32,211	56,071	(42.6%)	243,381
רווח נקי	202,940	397,165	(48.9%)	47,487	122,248	(61.2%)	432,683
מיוחס ל:	-						
בעלי מניות בחברה	201,420	395,742	(49.1%)	46,945	121,775	(61.4%)	430,925
זכויות מיעוט	1,520	1,423	6.8%	542	473	14.6%	1,758
רווח נקי	202,940	397,165	(48.9%)	47,487	122,248	(61.2%)	432,683

* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

רווח כולל מתחומי פעילות:

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
רווח כולל מתחומי הפעילות לפני מס:							
רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	203,826	205,964	(1.0%)	39,934	54,749	(27.1%)	264,544
רווח כולל מביטוח בריאות	19,416	14,926	30.1%	11,388	14,117	(19.3%)	28,368
רווח כולל מביטוח כללי	154,035	254,038	(39.4%)	38,753	76,918	(49.6%)	267,979
סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	377,277	474,928	(20.6%)	90,075	145,784	(38.2%)	560,891
רווח כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	39,913	76,363	(47.7%)	8,362	44,837	(81.3%)	87,582
סה"כ רווח כולל לפני מס	417,190	551,291	(24.3%)	98,437	190,621	(48.4%)	648,473
מיסים על הכנסה	163,180	195,603	(16.6%)	41,248	63,563	(35.1%)	238,995
רווח כולל	254,010	355,688	(28.6%)	57,189	127,058	(55.0%)	409,478
מיוחס ל:							
בעלי מניות בחברה	252,490	354,265	(28.7%)	56,647	126,585	(55.2%)	407,720
זכויות מיעוט	1,520	1,423	6.8%	542	473	14.6%	1,758
רווח כולל	254,010	355,688	(28.6%)	57,189	127,058	(55.0%)	409,478

* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

הרווח הנקי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 203 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי שהסתכם בכ- 397 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 47 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי בסך של כ- 122 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח הנקי בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה ושינויים אחרים המשפיעים על ההון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 254 מיליוני ש"ח לעומת הרווח הכולל בסך של כ- 356 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל בתקופת הדוח נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מעדכוני התחייבויות בגין חוזי ביטוח בביטוח כללי (לרבות בשל עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים אשר השפעתם על הרווח, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכמה לסך של כ- 54 מיליוני ש"ח ובשל הקטנת האומדנים האקטואריים אשר השפעתם על הרווח, לפני מס, בתקופה המקבילה אשתקד בתחום רכב חובה הסתכמה לסך של כ- 51 מיליוני ש"ח). בנוסף, חל שינוי בהערכות בענף ביטוח החיים בשל הירידה בריבית חסרת הסיכון המשמשת לצורך היוון ההתחייבויות הביטוחיות (ללא השפעת הכנסות מהשקעות) ובאומדן ההתחייבויות לקצבה, אשר השפעתם על הרווח, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכמה לסך כולל של כ- 109 מיליוני ש"ח. כמו כן, חלה עלייה בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות הנובעת בעיקרה מהגידול בהיקף העסקים. בנוסף חלה ירידה בחלק החברה ברווחי חברות כלולות, בין היתר, מאחר ובתקופה המקבילה אשתקד נרשם רווח מעסקת מימון מחדש לנכס בחו"ל. מנגד, חל גידול בהכנסות מדמי הניהול (קבועים ומשתנים) הנובע מהעלייה בתשואה הריאלית שנזקפה למבוטחים ומגידול בהיקף הנכסים המנוהלים, וחלה ירידה בהוצאות המימון, בעיקר עקב השינויים במדד.

הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 57 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 127 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברווח הכולל ברבעון השלישי של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מעדכוני התחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים הכוללים, בין היתר, עדכונים בחישובי הערכות בתחום הביטוח הכללי, שהשפעתם על הרווח, לפני מס, ברבעון השלישי הסתכמה לסך של כ- 45 מיליוני ש"ח ובשל הקטנת האומדנים האקטואריים אשר השפעתם על הרווח, לפני מס, בתקופה המקבילה אשתקד, בתחום רכב חובה, הסתכמה לסך של כ- 12 מיליוני ש"ח. בנוסף, חל שינוי בהערכות בענף ביטוח החיים בשל הירידה בריבית חסרת הסיכון המשמשת לצורך היוון ההתחייבויות הביטוחיות (ללא השפעת הכנסות מהשקעות) ובאומדן ההתחייבויות לקצבה, אשר השפעתם על הרווח, לפני מס, ברבעון השלישי, הסתכמה לסך כולל של כ- 55 מיליוני ש"ח. כמו כן, חלה עלייה בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות, הנובעת בעיקרה מהגידול בהיקף העסקים. בנוסף, חלה ירידה בחלק החברה ברווחי חברות כלולות, בין היתר מאחר ובתקופה המקבילה אשתקד נרשם רווח מעסקת מימון מחדש לנכס בחו"ל. מנגד, חל גידול בהכנסות מדמי הניהול (קבועים ומשתנים), הנובע מהעלייה בתשואה הריאלית שנזקפה למבוטחים ומגידול בהיקף הנכסים המנוהלים, וחלה ירידה בהוצאות המימון, בעיקר עקב השינויים במדד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 204 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 206 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 40 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 55 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.4.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 154 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 39 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 77 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 3.4.2 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 19 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על הכנסה, בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 11 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 3.4.3 להלן.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 40 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 76 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 45 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מירידת התשואה על הנכסים הפיננסיים (הכנסות מהשקעות) בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ומירידה בחלק החברה ברווחי חברות כלולות, בין היתר כתוצאה מרווח שנבע ממימון מחדש לנכס בחו"ל שבוצע בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה ירידה בהוצאות מימון עקב השינויים במדד.

3.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

3.4.1 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

1-12/2013	% שינוי	7-9/2013	7-9/2014	% שינוי	1-9/2013	1-9/2014	באלפי ש"ח
1,929,686	9.6%	475,109	520,837	10.2%	1,426,124	1,571,732	פרמיות שהורווחו ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
2,259,754	(11.2%)	752,667	668,499	(3.4%)	1,653,246	1,596,628	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
727,290	13.4%	183,886	208,536	14.2%	515,993	589,193	רווח לפני מס
23,548	36.9%	6,813	9,327	7.2%	20,619	22,109	רווח כולל לפני מס
3,704,962	(2.9%)	1,134,676	1,101,902	6.0%	2,689,000	2,849,710	מס
412,524	10.8%	101,726	112,724	10.2%	311,451	343,090	
496,275	4.7%	118,792	124,354	4.0%	352,818	366,820	
277,484	(3.1%)	53,174	51,527	(21.9%)	226,661	177,124	
264,544	(27.1%)	54,749	39,934	(1.0%)	205,964	203,826	

בתקופת הדוח הרווח הכולל בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לפני מס, הסתכם לסך של כ- 204 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 206 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע מירידה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, מעלייה ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח מפעילות הגמל בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה להלן.

ברבעון השלישי של השנה הרווח הכולל בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לפני מס, הסתכם לסך של כ- 40 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 55 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע מירידה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה להלן.

תוצאות פעילות ביטוח חיים

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות שהורווחו ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	1,571,732	1,426,124	10.2%	520,837	475,109	9.6%	1,929,686
הכנסות מדמי ניהול	1,409,973	1,381,556	2.1%	595,298	632,296	(5.9%)	1,932,775
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	212,878	169,282	25.8%	77,718	64,181	21.1%	254,718
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	22,109	20,619	7.2%	9,327	6,813	36.9%	23,548
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	2,682,798	2,435,329	10.2%	1,033,884	1,020,647	1.3%	3,401,475
רווח לפני מס	76,922	138,016	(44.3%)	14,366	20,983	(31.5%)	156,353
רווח כולל לפני מס	103,720	117,319	(11.6%)	2,712	22,558	(88.0%)	143,243

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,572 מיליוני ש"ח, לעומת 1,426 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 10%. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הפרמיות בביטוח חיים בכ- 521 מיליוני ש"ח לעומת 475 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. עיקר הגידול נובע מגידול בגביית דמי ביטוח בגין פוליסות ביטוח מנהלים שהופקו החל משנת 2004.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 1,141 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 543 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 463 מיליוני ש"ח לעומת כ- 206 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 401 מיליוני ש"ח לעומת כ- 408 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו כ- 2.7% בתקופת הדוח לעומת כ- 3% בתקופה המקבילה אשתקד. הפדיונות ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 143 מיליוני ש"ח לעומת כ- 131 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון הינו כ- 2.8% בתקופת הדוח, לעומת כ- 2.9% בתקופה המקבילה אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) הסתכמו בכ- 262 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 179 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וברבעון השלישי של השנה בסך של כ- 105 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 51 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 104 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 117 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים בתקופת הדוח נובע בעיקרו מעדכוני התחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים הכוללים, בין היתר, שינוי בשל הירידה בריבית חסרת הסיכון המשמשת לצורך היוון ההתחייבויות הביטוחיות (ללא השפעת ההכנסות מהשקעות) ובאומדן ההתחייבויות לקצבה בסך כולל של כ- 109 מיליוני ש"ח. כמו כן, חלה עלייה בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות הנובעת בעיקרה מהגידול בהיקף העסקים. מנגד, חל גידול בהכנסות מדמי הניהול (קבועים ומשתנים) הנובע מהעלייה בתשואה הריאלית שנזקפה למבוטחים ומגידול בהיקף הנכסים המנוהלים.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 3 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים ברבעון השלישי נובע מעדכוני התחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות עדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים הכוללים, בין היתר, שינוי בשל הירידה בריבית חסרת הסיכון המשמשת לצורך היוון ההתחייבויות הביטוחיות (ללא השפעת ההכנסות מהשקעות) ושינוי באומדן ההתחייבויות לקצבה, בסך כולל של כ- 55 מיליוני ש"ח). כמו כן, חלה עלייה בהוצאות עמלות ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות הנובעת בעיקרה מהגידול בהיקף העסקים. מנגד, חל גידול בהכנסות מדמי הניהול (קבועים ומשתנים) הנובע מהעלייה בתשואה הריאלית שנזקפה למבוטחים ומגידול בהיקף הנכסים המנוהלים.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 בספטמבר, 2014 הסתכמו לסך של כ- 18,513 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של כ- 15,309 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2013, גידול של כ- 21%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח וכן מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של אותן פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות תלויות תשואה:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')

1-12/2013	7-9/2013	7-9/2014	1-9/2013	1-9/2014	
9.70%	2.34%	2.83%	6.05%	7.25%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
7.69%	1.86%	2.29%	4.73%	5.75%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.80%	3.65%	3.13%	8.18%	7.36%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
9.75%	3.17%	2.59%	6.84%	5.86%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

1-12/2013	7-9/2013	7-9/2014	1-9/2013	1-9/2014	
9.70%	2.34%	2.83%	6.05%	7.25%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
8.37%	2.02%	2.32%	5.08%	6.30%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.80%	3.65%	3.13%	8.18%	7.36%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
10.44%	3.33%	2.83%	7.19%	6.41%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות תלויות תשואה ודמי הניהול (במיליוני ש"ח)

1-12/2013	7-9/2013	7-9/2014	1-9/2013	1-9/2014	
1,287.7	429.5	415.2	895.4	915.9	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
120.8	31.0	37.3	88.2	106.5	דמי ניהול קבועים
133.9	33.4	40.4	81.1	106.3	דמי ניהול משתנים
254.7	64.4	77.7	169.3	212.8	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

התשואה הריאלית נטו שנזקפה למבוטחים בתקופת הדוח הינה כ- 5.75% לעומת כ- 4.73% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 213 מיליוני ש"ח לעומת כ- 169 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות דמי הניהול ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 78 מיליוני ש"ח לעומת כ- 64 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בגביית דמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בגביית דמי ניהול משתנים בשל הגידול בתשואה הריאלית שהושגה למבוטחים ומגידול בדמי הניהול הקבועים הנובעים מהגידול בתיק הנכסים המנוהל.

תוצאות פעילות הפנסיה

1-12/2013	% שינוי	7-9/2013	7-9/2014	% שינוי	1-9/2013	1-9/2014	באלפי ש"ח
386,223	9.6%	98,284	107,750	9.0%	283,045	308,648	הכנסות מדמי ניהול
692	(28.1%)	224	161	(15.0%)	551	468	הכנסות אחרות
							רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,604	(35.0%)	1,909	1,241	(32.8%)	3,566	2,398	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
87,434	24.8%	24,389	30,441	20.8%	70,730	85,464	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
206,419	(3.1%)	50,044	48,485	1.7%	145,898	148,432	הוצאות מימון
707	(77.8%)	368	82	(76.0%)	1,513	364	רווח לפני מס
94,959	17.7%	25,616	30,144	11.9%	69,021	77,254	רווח כולל לפני מס
95,140	17.7%	25,616	30,156	11.8%	69,021	77,170	

לתאריך הדוח הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל עבור עמיתי קרנות הפנסיה החדשות, נכסים בסך של כ- 65,224 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 53,994 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2013, גידול של כ- 21%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 5,477 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 4,822 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%. ברבעון השלישי של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 1,961 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,733 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%. בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 77 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס של כ- 69 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח, לעומת רווח של כ- 26 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מגידול בדמי הניהול נטו, הנובעים מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ומגידול בגבייה, בניכוי הנחות לעמיתים. מנגד, חלה עלייה בהוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות.

תוצאות פעילות קופות הגמל

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	%שינוי	7-9/2014	7-9/2013	%שינוי	1-12/2013
הכנסות מדמי ניהול רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	67,667	63,666	6.3%	23,068	21,421	7.7%	86,349
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	184,257	268,124	(31.3%)	71,960	118,462	(39.3%)	324,375
הוצאות מימון	166,912	253,671	(34.2%)	68,018	114,029	(40.4%)	303,487
רווח לפני מס	12,055	12,030	0.2%	3,745	4,242	(11.7%)	17,937
רווח כולל לפני מס	49,655	45,142	10.0%	16,217	14,626	10.9%	61,331
	354	1,323	(73.3%)	31	411	(92.5%)	1,797
	22,948	19,624	16.9%	7,017	6,575	6.7%	26,172
	22,936	19,624	16.9%	7,066	6,575	7.5%	26,161

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל עבור עמיתי קופות הגמל, נכסים בסך של כ- 16,485 מיליוני ש"ח, מתוכם 4,720 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה, לעומת נכסים בסך של כ- 15,121 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2013, מתוכם 4,727 מיליוני ש"ח מבטיחות תשואה, גידול של כ- 9%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 739 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 640 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. ברבעון השלישי של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 249 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 224 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%.

בתקופת הדוח נרשם רווח לפני מס בענף הגמל בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח לעומת רווח לפני מס בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת בעיקר מעלייה במרווח בין הכנסות מהשקעות לבין התחייבויות לעמיתים בקופות הגמל מבטיחות התשואה ומעלייה בגביית דמי הניהול הנובעת מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ומנגד חלה עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק. יש לציין כי בתקופת הדוח ירדה תקרת דמי הניהול ל- 1.05% מסך הנכסים שנצברו, לעומת תקרה של 1.1% אשתקד.

ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח לפני מס בענף הגמל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, הזהה לרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי חלה עלייה בגביית דמי הניהול בשל העלייה בהיקף הנכסים המנוהלים, ומנגד חלה עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק.

3.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש, ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

עיקרי תוצאות תחום ביטוח כללי:

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	2,380,058	2,213,701	7.5%	768,742	715,844	7.4%	2,841,087
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	138,971	194,284	(28.5%)	57,566	70,237	(18.0%)	227,753
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	78,594	122,085	(35.6%)	19,097	43,447	(56.0%)	155,639
רווח לפני מס	1,714,013	1,272,848	34.7%	577,646	461,848	25.1%	1,795,699
רווח כולל לפני מס	443,375	400,780	10.6%	149,656	139,514	7.3%	550,496
	87,336	87,479	(0.2%)	29,843	29,520	1.1%	126,378
רווח לפני מס	141,072	279,997	(49.6%)	35,400	74,200	(52.3%)	288,234
רווח כולל לפני מס	154,035	254,038	(39.4%)	38,753	76,918	(49.6%)	267,979

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 2,380 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות כאמור בסך של כ- 2,214 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 2,193 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות כאמור בסך 1,978 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%.

הכנסות מפרמיה ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 769 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות כאמור בסך של כ- 716 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 754 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות כאמור בסך של כ- 686 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. לעניין פירוט השינוי בפרמיות בענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 154 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל לפני מס נובעת מירידה ברווח הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח, מירידה ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחר) בסך של כ- 39 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 39 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 77 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל ברבעון נובע מקיטון ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב רכוש בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח ומקיטון ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחרות) בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח ומנגד מגידול ברווח הכולל לפני מס בתחום רכב חובה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח.

לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל לפני מס מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב חובה

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו	637,555	599,452	6.4%	205,219	194,856	5.3%	775,357
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	77,964	113,629	(31.4%)	33,260	40,742	(18.4%)	134,650
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	497,439	420,751	18.2%	174,889	176,124	(0.7%)	567,679
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	55,393	49,190	12.6%	18,823	17,852	5.4%	69,476
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	23,680	23,371	1.3%	8,070	7,872	2.5%	34,440
רווח לפני מס	90,065	152,931	(41.1%)	32,811	24,867	31.9%	184,465
רווח כולל לפני מס	101,512	137,082	(25.9%)	36,555	26,785	36.5%	172,464

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 638 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 599 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 599 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בכ- 542 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%.

ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 205 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 195 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 5%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 205 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 189 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. העלייה בהכנסות מפרמיה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 102 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 137 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר מעדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים הכוללים, בין היתר, עדכון בחישוב ההערכות אשר הביא בתקופה המקבילה אשתקד להקטנה בהתחייבויות הביטוחיות. מנגד חל גידול בתשואה הריאלית על ההשקעות.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 37 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מס, בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מהעלייה בתשואה הריאלית על ההשקעות.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב רכוש

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	%שינוי	7-9/2014	7-9/2013	%שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו	998,019	883,478	13.0%	317,570	285,842	11.1%	1,147,288
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	23,870	31,696	(24.7%)	8,907	12,045	(26.1%)	36,689
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	15,314	42,464	(63.9%)	4,013	17,094	(76.5%)	52,798
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	637,900	520,989	22.4%	222,839	172,339	29.3%	726,429
רווח לפני מס	43,561	73,372	(40.6%)	13,334	37,101	(64.1%)	69,367
רווח כולל לפני מס	44,761	70,245	(36.3%)	13,729	37,388	(63.3%)	67,432

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 998 מיליוני ש"ח לעומת כ- 883 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 908 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בכ- 790 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%.

הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בכ- 318 מיליוני ש"ח לעומת כ- 286 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 315 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 276 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%. הגידול בפרמיה נובע בעיקר מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 45 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 14 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 37 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווחיות נובעת בעיקר מעדכון התחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות עדכון הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים והקטנה של הפרמיה בחסר שנרשמה בתקופה במקבילה אשתקד) ומירידה בהכנסות מהשקעות. כמו כן, חל גידול בהוצאות המכירה והשיווק עקב הגידול בהיקף העסקים. מנגד, חל שיפור ברווח החיתומי בתחום הפעילות.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום ביטוח כללי אחר

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	744,484	730,771	1.9%	245,953	235,146	4.6%	918,442
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	578,674	331,108	74.8%	179,918	113,385	58.7%	501,591
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	172,212	163,833	5.1%	54,937	56,185	(2.2%)	223,239
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	29,220	31,089	(6.0%)	9,979	10,485	(4.8%)	43,897
רווח לפני מס	7,446	53,694	(86.1%)	(10,745)	12,232		34,402
רווח כולל לפני מס	7,762	46,711	(83.4%)	(11,531)	12,745		28,083

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 744 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 731 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 2%. הגידול בפרמיות נובע מענפי חבויות אחרים בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ומענפי רכוש אחרים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בסך של כ- 246 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 235 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 5%. הגידול בפרמיות ברבעון השלישי, נובע מענפי חבויות אחרים בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח ומענפי רכוש אחרים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח.

הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 686 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות מפרמיות כאמור בסך של כ- 647 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 6%. הכנסות מפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 234 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות מפרמיות כאמור בסך של כ- 221 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 6%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהיקף העסקים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 47 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח לפני מס בתקופת הדוח בענפי החבויות נובעת מעדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים. העלייה ברווח לפני מס בתקופת הדוח בענפי הרכוש האחרים נובעת משיפור חיתומי בעיקר בשל העובדה שבתקופה המקבילה אשתקד נרשמו תביעות בשל נזקי הסופה שאירעה בינואר 2013 ומנגד הוקטנה בתקופת הדוח עמלת מבטח המשנה כתוצאה ממספר תביעות גדולות שיוחסו למבטחי המשנה.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח לפני מס ברבעון השלישי בענפי החבויות נובעת בעיקר מעדכוני הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים. העלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים נובעת משיפור חיתומי ומנגד הוקטנה, בתקופת הדוח, עמלת מבטח המשנה כתוצאה ממספר תביעות גדולות שיוחסו למבטחי המשנה.

3.4.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
פרמיות שהורווחו ברוטו	411,534	359,288	14.5%	140,680	126,485	11.2%	486,434
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	29,181	40,961	(28.8%)	17,372	17,385	(0.1%)	50,440
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	8,737	10,191	(14.3%)	2,457	3,067	(19.9%)	12,828
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	127,329	97,491	30.6%	42,484	33,841	25.5%	132,468
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	37,411	42,885	(12.8%)	12,782	13,417	(4.7%)	56,408
רווח לפני מס	14,510	20,461	(29.1%)	12,101	13,899	(12.9%)	31,355
רווח כולל לפני מס	19,416	14,926	30.1%	11,388	14,117	(19.3%)	28,368

ההכנסות מפרמיה שהורווחה בביטוח בריאות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 412 מיליוני ש"ח לעומת כ- 359 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. ההכנסות מפרמיה שהורווחה ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 141 מיליוני ש"ח לעומת כ- 126 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. העלייה בפרמיה שהורווחה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 19 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 11 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 14 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול בפעילות ובהתאם מגידול בפרמיה המורווחת ומנגד מגידול מקביל בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק ועמלות.

3.4.4 תוצאות תחום פעילות שירותים ומוצרים פיננסיים

תוצאות תחום פעילות זה מתייחסות לחברה בת - מנורה מבטחים פיננסיים בע"מ (להלן: "מנורה פיננסיים"), אשר פועלת באמצעות חברות בנות ואינן כוללות את תוצאות מנורה מבטחים מהנדסים (חברת בת של מנורה פיננסיים), שתוצאותיה מוצגות בנפרד במסגרת תוצאות תחום פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח. תוצאות תחום פעילות זה נכללות במגזר שלא מיוחס למגזרי הפעילות בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

באלפי ש"ח	1-9/2014	1-9/2013	% שינוי	7-9/2014	7-9/2013	% שינוי	1-12/2013
הכנסות מדמי ניהול ומעמלות חיתום	65,890	60,741	8.5%	22,517	19,309	16.6%	79,922
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו	(1,602)	2,806		(1,310)	239		3,373
סה"כ הכנסות	64,288	63,547	1.2%	21,207	19,548	8.5%	83,295
סה"כ הוצאות	62,278	61,036	2.0%	19,825	19,391	2.2%	80,651
רווח לפני מסים על ההכנסה	2,010	2,511	(20.0%)	1,382	157	777.5%	2,644
רווח (הפסד) כולל לתקופה	23	1,749	(98.7%)	(331)	412		905

לתאריך הדוח הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פיננסים נכסי קרנות נאמנות וניהול תיקים בסך של כ- 13,840 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 11,591 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2013, גידול של כ- 19%. השינוי בהיקף הנכסים נובע מגידול בנכסי קרנות הנאמנות, בעיקר בקרנות אג"ח.

הרווח הכולל בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 23 אלפי ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 0.3 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 0.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע בעיקרו מהפסדים מהשקעות שנרשמו בתקופות הדוח למול רווחים שנרשמו בתקופות המקבילות אשתקד. בנוסף, בתקופת הדוח, חל שיפור קל בתוצאות פעילות מנורה מבטחים קרנות נאמנות אשר לא בא לידי ביטוי בשל ההפסדים מהשקעות כאמור.

3.5 תזרימי מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 417 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 114 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח. לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים שגרמה לקיטון בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 292 מיליוני ש"ח. יתרת המזומנים לתקופת הדוח הסתכמה בסך של כ- 1,647 מיליוני ש"ח.

3.6 מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,578 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה בסך של כ- 1,581 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013. בתקופת הדוח בוצע גיוס חוב בחברה מאוחדת באמצעות כתבי התחייבות נדחים בסך כולל של 203 מיליוני ש"ח (לפרטים נוספים ראה סעיף 1.2.4 לעיל) ומנגד, בוצע פירעון של כתבי התחייבויות כמפורט להלן. היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,580 מיליוני ש"ח.

בתקופת הדוח, פרעה הקבוצה התחייבויות פיננסיות בסך של כ- 288 מיליוני ש"ח, המורכבים מהחזר קרן בסך של 230 מיליוני ש"ח וריבית בסך של כ- 58 מיליוני ש"ח.

לחברה (בסולו) התחייבויות פיננסיות המסתכמות, נכון לתאריך הדוח, לסך של כ- 712 מיליוני ש"ח (לרבות הוצאות ריבית לשלם) שמקורן בהנפקת שתי סדרות אג"ח אשר פירעונן פרוס על פי לוחות הסילוקין על פני 6 עד 8 שנים. החברה רואה חשיבות בשמירה על נכסים פיננסיים זמינים בהיקף הנדרש לצורך פירעון תשלומי האג"ח וכן לצורך מתן מענה לצרכיה השוטפים ולפעילות החברות המוחזקות. יצוין, כי לחברה נכסים שוטפים, נכון לתאריך הדוח, בהיקף של כ- 286

מיליוני ש"ח וכן קווי אשראי בלתי מנוצלים בבנקים בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח, העומדים לרשותה לצרכי פעילותה השוטפת.

לאחר תאריך המאזן, קיבלה החברה דיבידנדים בסך כולל של 100 מיליוני ש"ח מהחברות הבאות - מנורה מבטחים ביטוח - סך של 50 מיליוני ש"ח, שומרה - סך של 20 מיליוני ש"ח, מנורה מבטחים פנסיה וגמל - סך של 30 מיליוני ש"ח.

לעניין הכרזה על חלוקת דיבידנד לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 8.1 להלן.

4. דיווח בדבר חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, הדיווח על סיכונים שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות ביטוח. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 לא חל שינוי מהותי בחשיפות החברה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2013.

5. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

5.1 זהות האורגנים המופקדים על בקרת על בתאגיד

האורגנים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הינם המנכ"ל ומנהל הכספים, ברמת ההנהלה, וכן הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה, כהגדרתה בתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010, שהינה ועדת המאזן שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה, בין היתר, לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה ההערכות והאומדנים אשר נעשו בקשר עם הדוחות הכספיים, הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי, שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של התאגיד (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן איננה ועדת הביקורת של החברה.

5.2 חברי הוועדה

נכון למועד פרסום הדוח, בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים, אשר כולם משמשים כדירקטורים בחברה, כלהלן: ה"ה יחזקאל (חזי) צאיג (דח"צ ויו"ר ועדת מאזן), אורלי ירקוני (דירקטורית בלתי תלויה), שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, וחיים אהרון (דח"צ), שהינו בעל כשירות מקצועית. לכל חברי הוועדה יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים. לפרטים בדבר כישוריהם וניסיונם של הדירקטורים אשר בהסתמך עליהם רואה אותם החברה כמי שיש בידם את היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ראו פרק ה' לדוח התקופתי (דוח פרטים נוספים) לשנת 2013. כל חברי ועדת המאזן חתמו על הצהרות, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010. יצוין, כי ה"ה צאיג וירקוני הינם חברים במקביל בוועדת המאזן של מנורה מבטחים ביטוח. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

5.3 הליך אישור הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה נדונו בישיבת ועדת המאזן אשר התקיימה ביום 23 בנובמבר, 2014. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה, כמפורט להלן: ה"ה ארי קלמן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור בחברות בנות; שי קומפל, מנהל הכספים; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ואיתי הירשמן, מבקרת הפנים. כמו כן, נכחו רואי החשבון המבקרים ונושאי משרה בחברה הבת - מנורה מבטחים ביטוח, כלהלן - ה"ה מוטי רוזן, מנכ"ל; משה מורגנשטרן, מנהל אגף ביטוח חיים; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; אילן שגב, חשב ראשי; אברהם לוונגליק, האקטואר הראשי, רגינה אדין-חייקין, אקטוארית ממונה בביטוח חיים, נעמה חשמונאי, אקטוארית ממונה בביטוח כללי וקטי רזניק, אקטוארית בביטוח בריאות.

טיוות הדוח הכספי ביניים של החברה ליום 30 בספטמבר 2014, לרבות דוח הדירקטוריון, והדוחות הכספיים, נמסרו לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון בעוד מועד, מספר ימים לפני מועד אישורם.

ועדת המאזן בחנה, באמצעות הצגה מפורטת של נושאי המשרה בחברה, את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, ובכלל זה, הוצגו ונבחנו הערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הליכי הבקורות הפנימיות הקשורות לדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים מהותיים ונתוני הדוחות הכספיים של החברה. בנוסף, הוצגו נתונים הנכללים בדוחות הכספיים לרבות מידע הנוגע למצב הכספי והתפעולי של החברה.

במסגרת הדיונים הנ"ל נבחנה אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

חברי הוועדה בחנו את שיקול דעת ההנהלה שהופעל בסוגיות השונות ולאחר שמיעת עמדת רואה החשבון המבקר של החברה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי החברה יישמה מדיניות חשבונאית נאותה והשתמשה באומדנים והערכות נאותים. הוועדה גיבשה את המלצותיה בנושאים השונים שנדונו והמליצה לדירקטוריון לאשר את דוח הביניים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014.

6. גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב

6.1 פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד

לא חלו שינויים מהותיים לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2013.

7. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הגופים המוסדיים בקבוצה מקיימים את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", הכל בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה"). בהקשר זה, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בהתאם ובהמשך לאמור, הנהלות הגופים המוסדיים, בשיתוף עם המנכ"לים וסמנכ"לי הכספים שלהם, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו. בנוסף, במהלך הרבעון, המסתיים ביום 30 בספטמבר 2014, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

8. אירועים לאחר תאריך המאזן

8.1 הכרזה על חלוקת דיבידנד

בחודש נובמבר 2014 הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, המהווים שיעור של 158% מע.ג. של הון המניות המונפק והנפרע של החברה. החלטת הדירקטוריון בדבר חלוקת הדיבידנד, התקבלה לאחר שהוצגו בפני הדירקטוריון העודפים הראויים לחלוקה של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2014, אשר עמדו על סך של כ- 2,699 מיליוני ש"ח, ולאחר שהדירקטוריון בחן וקבע כי החברה עומדת במבחן הרווח ובמבחן יכולת הפירעון בהתאם להוראות סעיף 302(א) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 וזאת, בין היתר, תוך בחינת הנכסים הנזילים ותזרימי המזומנים הצפויים של החברה וכן מקורות מימון העומדים לרשותה. להערכת הדירקטוריון, חלוקת הדיבידנד כאמור לא תשפיע באופן מהותי על מצבה הכספי של החברה ובפרט על מבנה ההון שלה, מצב נזילותה ועל יכולתה להמשיך לפעול במתכונת פעילותה הקיימת. ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת הקבוצה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

ארי קלמן
מנהל כללי

גדליה דורון
י"ר הדירקטוריון (זמני)

תל אביב, 26 בנובמבר, 2014

**פרק ב':
דוח בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על הדיווח הכספי ועל
הגילוי**

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

לפי תקנה 38ג(א)

ההנהלה, בפקוח הדירקטוריון של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. ארי קלמן, מנהל כללי;

2. שאר חברי ההנהלה:

שי קומפל, מנהל כספים

יוני טל, מנהל השקעות ראשי

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקרות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ ושומרה חברה לביטוח בע"מ, חברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים, שחלות עליהן הוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברות הבנות האמורות, מיישם התאגיד את הוראות הממונה שלהלן: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", לרבות התיקונים לחוזרים האמורים.

דוח הרבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח הרבעוני לתקופה שנסתיימה ביום 30.6.14 (להלן - הדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון), נמצאה הבקרה הפנימית כאפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון וההנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שנמצאה בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון;

למועד הדוח, בהתבסס על האמור בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל, הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים

הצהרת מנהל כללי

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון השלישי של שנת 2014 (להלן: "הדוחות");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 26 בנובמבר, 2014

ארי קלמן, מנהל כללי

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון השלישי של שנת 2014 (להלן: "הדוחות" או "הדוחות לתקופת הביניים");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתי את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 26 בנובמבר, 2014

שי קומפל, מנהל כספים

פרק ג': דוחות כספיים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2014

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2014

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 65	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
66 - 71	נספח - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2014 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלה לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברה מאוחדת אשר נכסיה הכלולים באיחוד אינם מהותיים ביחס לכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2014 והכנסותיה הכלולות באיחוד אינן מהותיות ביחס לכלל ההכנסות המאוחדות לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. כמו כן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר עודף ההפסדים על ההשקעות בהן הסתכם לסך של 5,544 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2014, ואשר חלקה של הקבוצה ברווחי החברות הנ"ל הסתכם לסך של כ- 2,774 אלפי ש"ח ולסך של כ- 1,682 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן החברות נסקר על-ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומימוש נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחווים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 30 בספטמבר		
מבוקר	2013	2014	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,153,540	1,153,867	1,119,587	נכסים בלתי מוחשיים
1,670	882	1,218	נכסי מסים נדחים
1,192,005	1,153,691	1,256,526	הוצאות רכישה נדחות
462,148	452,394	515,196	רכוש קבוע
214,956	208,380	232,955	השקעות בחברות כלולות
70,962	71,657	72,809	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
237,092	230,572	241,155	נדל"ן להשקעה אחר
1,527,152	1,500,615	1,714,529	נכסי ביטוח משנה
109,869	127,590	105,330	נכסי מסים שוטפים
116,515	127,330	176,127	חייבים ויתרות חובה
620,844	710,907	736,248	פרמיות לגבייה
15,356,585	14,725,630	17,612,214	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
4,377,476	4,247,995	4,344,608	נכסי חוב סחירים
10,430,424	10,421,399	10,618,223	נכסי חוב שאינם סחירים
241,168	241,080	277,661	מניות
707,951	623,326	1,179,219	אחרות
15,757,019	15,533,800	16,419,711	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
753,834	604,506	1,055,457	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
601,165	641,830	591,873	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
38,175,356	37,243,651	41,850,935	סך כל הנכסים
16,278,352	15,519,811	18,872,697	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר	2013	2014
2013	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
99,429	99,429	99,429
332,985	332,985	332,985
225,491	209,151	283,712
2,266,968	2,329,854	2,461,237
2,924,873	2,971,419	3,177,363
9,755	9,940	9,775
2,934,628	2,981,359	3,187,138

הון

הון מניות

פרמיה על מניות

קרנות הון

יתרת עודפים

סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה

זכויות שאינן מקנות שליטה

סך כל ההון

התחייבויות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין מסים נדחים

התחייבויות בשל הטבות לעובדים

התחייבויות בגין מסים שוטפים

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות פיננסיות

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

26 בנובמבר, 2014			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	גדליה דורון יו"ר הדירקטוריון (זמני)	ארי קלמן מנהל כללי	שי קומפל מנהל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2013	2014	2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]					
5,098,219	1,287,570	1,415,714	3,763,377	4,176,407	פרמיות שהורווחו ברוטו
928,499	239,469	203,404	689,973	624,849	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
4,169,720	1,048,101	1,212,310	3,073,404	3,551,558	פרמיות שהורווחו בשייר
2,730,010	884,297	745,767	2,027,746	1,815,297	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
794,990	201,308	228,386	566,445	645,494	הכנסות מדמי ניהול
217,310	58,391	36,287	173,056	129,303	הכנסות מעמלות
1,850	497	815	1,212	1,738	הכנסות אחרות
7,913,880	2,192,594	2,223,565	5,841,863	6,143,390	סך כל ההכנסות
5,732,270	1,675,685	1,824,419	4,100,520	4,971,351	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(484,443)	(131,181)	(202,900)	(297,390)	(695,493)	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,247,827	1,544,504	1,621,519	3,803,130	4,275,858	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,117,309	280,288	311,850	825,556	936,379	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
721,396	170,150	181,167	514,056	528,046	הוצאות הנהלה וכלליות
26,429	6,633	5,714	19,909	17,141	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
131,026	44,660	24,818	105,955	63,857	הוצאות מימון
7,243,987	2,046,235	2,145,068	5,268,606	5,821,281	סך כל ההוצאות
6,171	31,960	1,201	35,304	8,640	חלק ברווחי חברות כלולות
676,064	178,319	79,698	608,561	330,749	רווח לפני מסים על ההכנסה
243,381	56,071	32,211	211,396	127,809	מסים על ההכנסה
432,683	122,248	47,487	397,165	202,940	רווח נקי
430,925	121,775	46,945	395,742	201,420	מיוחס ל:
1,758	473	542	1,423	1,520	בעלי המניות של החברה
432,683	122,248	47,487	397,165	202,940	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
6.81	1.92	0.74	6.25	3.18	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2013	2013	2014	2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
432,683	122,248	47,487	397,165	202,940	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר
					ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל,
					הועברו או יועברו לרווח והפסד
					התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
					של פעילויות חוץ
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות
					הון
					רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים
					פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
					שהועברו לדוחות רווח והפסד
					הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה
					שהועברו לדוחות רווח והפסד
					חלק ברווח (הפסד) כולל אחר, נטו של
					חברות כלולות
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר,
					שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח
					הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
					מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו,
					שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח
					הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
					פריט של רווח (הפסד) כולל אחר שלא
					יועבר לרווח והפסד
					רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות
					להטבה מוגדרת
					מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					פריט של רווח (הפסד) כולל אחר, נטו שלא
					יסווג לרווח והפסד
					רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
					סך-הכל רווח כולל
					מיוחס ל:
					בעלי המניות של החברה
					זכויות שאינן מקנות שליטה
407,720	126,585	56,647	354,265	252,490	
1,758	473	542	1,423	1,520	
409,478	127,058	57,189	355,688	254,010	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	40,161	178,215	(5,961)	13,076	2,266,968	2,924,873	9,755	2,934,628
-	-	-	-	-	-	201,420	201,420	1,520	202,940
-	-	-	-	11,175	-	-	11,175	-	11,175
-	-	-	189,038	-	-	-	189,038	-	189,038
-	-	-	(98,777)	-	-	-	(98,777)	-	(98,777)
-	-	-	4,805	-	-	-	4,805	-	4,805
-	-	-	-	-	-	(11,381)	(11,381)	-	(11,381)
-	-	-	-	(5,477)	(2,942)	-	(8,419)	-	(8,419)
-	-	-	(35,849)	(4,210)	458	4,230	(35,371)	-	(35,371)
-	-	-	59,217	1,488	(2,484)	(7,151)	51,070	-	51,070
-	-	-	59,217	1,488	(2,484)	194,269	252,490	1,520	254,010
-	-	-	-	-	-	-	-	(1,500)	(1,500)
99,429	332,985	40,161	237,432	(4,473)	10,592	2,461,237	3,177,363	9,775	3,187,138

יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	39,866	192,917	3,856	13,693	1,934,112	2,616,858	10,001	2,626,859
-	-	-	-	-	-	395,742	395,742	1,423	397,165
-	-	-	-	(9,319)	-	-	(9,319)	-	(9,319)
-	-	-	57,366	-	-	-	57,366	-	57,366
-	-	-	(105,613)	-	-	-	(105,613)	-	(105,613)
-	-	-	2,537	-	-	-	2,537	-	2,537
-	-	-	-	(2,241)	-	-	(2,241)	-	(2,241)
-	-	-	11,864	3,929	-	-	15,793	-	15,793
-	-	-	(33,846)	(7,631)	-	-	(41,477)	-	(41,477)
-	-	-	(33,846)	(7,631)	-	395,742	354,265	1,423	355,688
-	-	296	-	-	-	-	296	-	296
-	-	-	-	-	-	-	-	(1,484)	(1,484)
99,429	332,985	40,162	159,071	(3,775)	13,693	2,329,854	2,971,419	9,940	2,981,359

יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס המתייחסת לפריטים של הפסד כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	40,161	227,961	(7,892)	11,180	2,416,892	3,120,716	9,733	3,130,449
-	-	-	-	-	-	46,945	46,945	542	47,487
-	-	-	-	13,031	-	-	13,031	-	13,031
-	-	-	68,903	-	-	-	68,903	-	68,903
-	-	-	(54,735)	-	-	-	(54,735)	-	(54,735)
-	-	-	1,039	-	-	-	1,039	-	1,039
-	-	-	-	-	-	(4,159)	(4,159)	-	(4,159)
-	-	-	-	(4,646)	(694)	-	(5,340)	-	(5,340)
-	-	-	(5,736)	(4,966)	106	1,559	(9,037)	-	(9,037)
-	-	-	9,471	3,419	(588)	(2,600)	9,702	-	9,702
-	-	-	9,471	3,419	(588)	44,345	56,647	542	57,189
-	-	-	-	-	-	-	-	(500)	(500)
99,429	332,985	40,161	237,432	(4,473)	10,592	2,461,237	3,177,363	9,775	3,187,138

יתרה ליום 1 ביולי, 2014

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	40,087	153,006	(2,520)	13,693	2,208,079	2,844,759	10,951	2,855,710
-	-	-	-	-	-	121,775	121,775	473	122,248
-	-	-	-	(2,585)	-	-	(2,585)	-	(2,585)
-	-	-	35,504	-	-	-	35,504	-	35,504
-	-	-	(21,327)	-	-	-	(21,327)	-	(21,327)
-	-	-	404	-	-	-	404	-	404
-	-	-	-	306	-	-	306	-	306
-	-	-	(8,516)	1,024	-	-	(7,492)	-	(7,492)
-	-	-	6,065	(1,255)	-	-	4,810	-	4,810
-	-	-	6,065	(1,255)	-	121,775	126,585	473	127,058
-	-	75	-	-	-	-	75	-	75
-	-	-	-	-	-	-	-	(1,484)	(1,484)
99,429	332,985	40,162	159,071	(3,775)	13,693	2,329,854	2,971,419	9,940	2,981,359

יתרה ליום 1 ביולי, 2013

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

חלק ברווח כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר									
אלפי ש"ח									
99,429	332,985	39,866	192,917	3,856	13,693	1,934,112	2,616,858	10,001	2,626,859
-	-	-	-	-	-	430,925	430,925	1,758	432,683
-	-	-	-	(12,175)	-	-	(12,175)	-	(12,175)
-	-	-	116,007	-	-	-	116,007	-	116,007
-	-	-	(133,894)	-	-	-	(133,894)	-	(133,894)
-	-	-	2,968	-	-	-	2,968	-	2,968
-	-	-	-	-	-	2,896	2,896	-	2,896
-	-	-	-	(2,659)	(734)	-	(3,393)	-	(3,393)
-	-	-	217	5,017	117	(965)	4,386	-	4,386
-	-	-	(14,702)	(9,817)	(617)	1,931	(23,205)	-	(23,205)
-	-	-	(14,702)	(9,817)	(617)	432,856	407,720	1,758	409,478
-	-	295	-	-	-	-	295	-	295
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	(2,004)	(102,004)
99,429	332,985	40,161	178,215	(5,961)	13,076	2,266,968	2,924,873	9,755	2,934,628

יתרה ליום 1 בינואר, 2013

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) כולל

עלות תשלום מבוסס מניות

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014		נספח	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח					(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
905,890	355,506	338,154	650,526	417,180		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(28,281)	2,284	5,714	(7,191)	(4,512)		החזר השקעות (השקעות) בחברות כלולות, נטו
(81,015)	(15,682)	(38,911)	(60,661)	(85,134)		השקעה ברכוש קבוע
(156,630)	(35,011)	(29,249)	(116,536)	(90,082)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
46,357	1,503	107,912	(7,445)	56,483		מימושים (רכישות) השקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
(13,417)	2,924	1,586	173	3,213		החזר (מתן) הלוואות שניתנו לחברות כלולות, נטו
2,128	1,940	2,965	2,128	3,967		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
3,292	1,198	743	2,195	2,278		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(1,136)	-	-	-	-		רכישת פעילויות
(228,702)	(40,844)	50,760	(187,337)	(113,787)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
71	71	23,193	71	225,365		קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(229,164)	(142,983)	(162,204)	(223,068)	(229,522)		פירעון התחייבויות פיננסיות
(100,000)	-	-	-	-		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(2,004)	(1,484)	(500)	(1,484)	(1,500)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(331,097)	(144,396)	(139,511)	(224,481)	(5,657)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(5,878)	(2,056)	(3,754)	(7,158)	(5,405)		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
340,213	168,210	245,649	231,550	292,331		עליה במזומנים ושווי מזומנים
1,014,786	1,078,126	1,401,681	1,014,786	1,354,999	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
1,354,999	1,246,336	1,647,330	1,246,336	1,647,330	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2013	2013	2014	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

432,683	122,248	47,487	397,165	202,940
(6,171)	(31,960)	(1,201)	(35,304)	(8,640)
(1,563,215)	(585,888)	(448,100)	(1,109,678)	(1,187,790)
(273,290)	(100,162)	(117,855)	(230,241)	(198,361)
(756,391)	(272,550)	(162,718)	(587,452)	(369,241)
(57,565)	(5,797)	(6,663)	(40,985)	(23,994)
(32,374)	(39,897)	39,471	(47,562)	17,777
(1,119,620)	(418,406)	(247,765)	(906,240)	(573,819)
115,254	39,913	22,037	92,611	56,403
(139)	(95)	(28)	(128)	(57)
858	-	-	-	-
(6,979)	-	-	-	-
36,710	9,756	9,942	26,544	30,230
157,092	40,855	41,157	115,448	124,036

רווח נקי לתקופה
התאמות לסעיפי רווח והפסד:
חלק ברווחי חברות כלולות
רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור
חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות
פיננסיות אחרות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
הוצאות מימון בגין התחייבויות
פיננסיות
רווח ממימוש רכוש קבוע, נטו
ירידה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
עבור חוזים תלויי תשואה
עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
אחר
פחת והפחתות:
רכוש קבוע
נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 9 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2013	2014	2013	2014	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)

2,460,217	747,956	937,646	1,644,660	2,394,778	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
556,541	328,111	282,032	559,713	879,473	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,788	1,464	(359)	2,154	(2,863)	עסקאות תשלום מבוסס מניות, נטו
31,315	(23,329)	(19,263)	57,852	(187,377)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(137,508)	(27,278)	(14,906)	(99,194)	(64,521)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
243,381	56,071	32,211	211,396	127,809	מסים על ההכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(67,747)	(34)	(662)	(67,583)	(1,847)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(1,284,258)	(32,415)	(437,710)	(962,337)	(1,348,294)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(33,856)	(17)	(339)	(33,741)	(4,063)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(79,239)	(49,638)	43,744	203,097	(443,098)	תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(47,782)	8,681	16,023	(137,845)	(115,404)	פרמיות לגבייה
9,268	21,605	(35,680)	(912)	(56,356)	חייבים ויתרות חובה
247,782	4,642	(10,718)	55,421	(64,717)	זכאים ויתרות זכות
4,504	1,818	4,090	5,307	6,965	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(481,804)	91,812	172,151	(378,759)	(439,152)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(88,364)	(46,001)	(45,973)	(77,392)	(67,419)	ריבית ששולמה
1,052,651	188,655	162,195	719,564	675,214	ריבית שהתקבלה
(244,220)	(35,847)	(52,404)	(186,293)	(182,310)	מסים ששולמו
87,267	224	7,158	62,998	82,416	מסים שהתקבלו
147,677	34,415	47,540	113,243	145,491	דיבידנד שהתקבל
955,011	141,446	118,516	632,120	653,392	
905,890	355,506	338,154	650,526	417,180	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2013	2013	2014	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה

619,096	331,983	882,391	619,096	753,834
395,690	746,143	519,290	395,690	601,165

מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

1,014,786	1,078,126	1,401,681	1,014,786	1,354,999
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה

753,834	604,506	1,055,457	604,506	1,055,457
601,165	641,830	591,873	641,830	591,873

מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

1,354,999	1,246,336	1,647,330	1,246,336	1,647,330
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

(ד) פעילות שלא במזומן

רכישת נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה ונדל"ן להשקעה אחר כנגד זכאים ויתרות זכות

6,107	-	-	6,107	-
-------	---	---	-------	---

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תיאור החברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור יורשות (שתי בנותיו) המנוח מר מנחם גורביץ ז"ל, ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ המחזיקות (ביחד) בכ- 61.86% ממניות החברה. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, פנסיה וגמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בשליטתה בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם השקעות בנדל"ן בחו"ל באמצעות חברה בשליטתה המלאה.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב יפו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים יחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2013 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות השנתיים). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות השנתיים, למעט האמור להלן:

1. תיקונים ל- IAS 32 - מכשירים פיננסיים: הצגה, בדבר קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ה- IASB פרסם תיקונים ל- IAS 32 (להלן - התיקונים ל- IAS 32) בנושא קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התיקונים ל- IAS 32 מבהירים, בין היתר, את משמעות המונח "קיימת באופן מיידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז" (להלן - הזכות לקזז). התיקונים ל- IAS 32 קובעים, בין היתר, כי הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה, אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. כמו כן, התיקונים ל- IAS 32 קובעים שעל מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מיידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפגיעתה. ליישום התיקונים לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

2. פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) - היטלים

בחודש מאי 2013 פרסם ה- IASB את פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) (להלן - הפרשנות) בדבר היטלים המוטלים על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה. על פי הפרשנות, התחייבות לתשלום היטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום. ליישום הפרשנות לראשונה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, נדרשת הנהלת הקבוצה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

שיקול הדעת של ההנהלה בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים למעט האמור להלן:

בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014, עדכנה הקבוצה את האומדנים האקטואריים בחישוב ההתחייבויות לקצבה מובטחת. כתוצאה מהעדכון קטן הרווח הכולל לפני מס בסך של 32 מיליוני ש"ח ולאחר מס בסך של 20 מיליוני ש"ח.

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

(1) תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים, בדבר רכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3

ביום 6 במאי, 2014, פרסם ה- IASB תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים (להלן - התיקונים), אשר דנים בטיפול החשבונאי ברכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3.

התיקונים קובעים כי הזכויות הנרכשות בעסקה כאמור יטופלו כצירוף עסקים על פי IFRS 3 ותקנים רלוונטיים נוספים, לרבות מדידת הנכסים וההתחייבויות המזוהים על פי שוויים ההוגן, הכרה במסים נדחים הנובעים ממדידה זו, טיפול בעלויות עסקה והכרה במוניטין או רווח מרכישה הזדמנותית.

התיקונים ייושמו בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2016. אימוץ מוקדם אפשרי.

(2) IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה- IASB במאי, 2014.

התקן מחליף את IAS 18 הכנסות, IAS 11 חוזי הקמה ואת IFRIC 13 תכניות נאמנות לקוחות, IFRIC 15 הסכמים להקמת מבנים, IFRIC 18 העברות של נכסים מלקוחות ו- SIC 31 הכנסות - עסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום. התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1- זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוצ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2- זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3- קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4- הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5- הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

כמו כן, התקן קובע את הטיפול החשבונאי בעלויות תוספתיות (incremental) הכרוכות בהשגת חוזה ובעלויות הקשורות במישרין למילוי החוזה.

התקן ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2017. אימוץ מוקדם אפשרי. התקן מאפשר לבחור ביישום למפרע חלקי עם הקלות מסוימות, שלפיו התקן ייושם על חוזים קיימים החל מתקופת היישום הראשונה ואילך, ולא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה כל עוד נכללים גילויים השוואתיים שנקבעו בתקן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) תיקונים ל- IAS 16 ול- IAS 38 בדבר שיטות פחת והפחתה מקובלות

בחודש מאי 2014 פרסם ה- IASB תיקונים ל- IAS 16 ול- IAS 38 (להלן - התיקונים) אשר דנים בשימוש בשיטת פחת והפחתה המבוססת על הכנסות. התיקונים קובעים כי הפחתה המבוססת על הכנסות הנובעות משימוש בנכס אינה נאותה, מכיוון שהכנסות אלה משקפות לרוב גם גורמים נוספים מעבר לצריכת ההטבות הכלכליות מהנכס.

לעניין נכסים בלתי מוחשיים, ניתן ליישם שיטת הפחתה המבוססת על הכנסות רק בנסיבות מסוימות, לדוגמה כאשר ניתן להוכיח שקיים מתאם גבוה בין ההכנסות לבין צריכת ההטבות הכלכליות מהנכס הבלתי מוחשי.

התיקונים ייושמו בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2016. אימוץ מוקדם אפשרי.

(4) IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בהמשך לאמור בביאור 2.כו. לדוחות השנתיים, בדבר גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם לעניין IFRS 9, בחודש יולי 2014 פרסם ה- IASB את הגרסה הסופית והמלאה של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (להלן: התקן הסופי), הכוללת את הנושאים הבאים: סיווג ומדידה, ירידת ערך וחשבונאות גידור.

השינויים העיקריים בין התקן הסופי לבין שלבי התקן, שפורסמו בעבר הינם:

סיווג ומדידה - התקן הסופי כולל קטגוריה נוספת לסיווג ומדידה של נכסים פיננסיים המהווים מכשירי חוב. נכסים פיננסיים המסווגים לקטגוריה זו יימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר, וההפרשים שנזקפו לרווח הכולל האחר כאמור, יסווגו מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים, כגון בעת גריעת הנכס. יצוין שהכנסות מימון, הפרשי שער והפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים כאמור יוכרו ברווח או הפסד. הסיווג לקטגוריה זו אפשרי עבור מכשירי חוב המקיימים את המבחנים הבאים, במצטבר:

א. על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסוימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

ב. הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא גם לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים ממנו וגם לממשו.

ירידת ערך - בתקן הסופי נכלל נושא ירידת ערך נכסים פיננסיים, אשר קובע את מודל הפסדי האשראי הצפויים וזאת חלף המודל הקיים ב- IAS 39, שהוא מודל הפסדי אשראי שהתהוו. מודל הפסדי האשראי הצפויים מיושם על נכסים המהווים מכשירי חוב שנמדדים בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. המודל מציג גישה כללית וגישה פשוטה יותר לחישוב ירידת הערך:

א. גישה כללית - יש להכיר בהפסדי אשראי כתוצאה מאירועי כשל אשראי, שיתכן שיתרחשו בתקופה של שנים עשר החודשים העוקבים, וזאת בתנאי שלא חלה עליה משמעותית בסיכון האשראי מאז מועד ההכרה לראשונה במכשיר. לעומת זאת, אם התרחשה עליה משמעותית בסיכון האשראי מאז מועד ההכרה לראשונה במכשיר, יש להכיר בהפרשה להפסד בגין הפסדי האשראי הצפויים להתרחש במשך יתרת אורך החיים של החשיפה בגין אותו מכשיר.

ב. גישה פשוטה יותר (חלה במקרים מסוימים ולגבי קבוצות מסוימות של נכסים בלבד) - לפי גישה זו, יש להכיר בהפסדי האשראי הצפויים להתרחש במשך יתרת אורך החיים של החשיפה בגין אותו מכשיר, ללא כל קשר להתרחשות שינויים בסיכון האשראי מאז מועד ההכרה לראשונה במכשיר.

התקן הסופי ייושם למפרע, בכפוף להקלות מסוימות שנקבעו בו, החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2018. אימוץ מוקדם אפשרי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(5) תיקונים ל- IFRS 10 ול- IAS 28 בדבר מכירה או העברה של נכסים בין חברה מחזיקה לחברה כלולה או עסקה משותפת שלה

בספטמבר 2014, פרסם ה- IASB תיקונים ל- IFRS 10 ול- IAS 28 (להלן - התיקונים) אשר דנים בטיפול החשבונאי במכירה או העברה של נכסים (נכס, קבוצת נכסים או חברה בת) בין החברה המחזיקה לבין חברה כלולה או עסקה משותפת שלה. התיקונים קובעים כי כאשר החברה המחזיקה מאבדת שליטה בחברת בת או בקבוצת נכסים שאינה מהווה עסק בעסקה עם חברה כלולה או עסקה משותפת שלה, יבוטל הרווח באופן חלקי, כך שהרווח שיוכר הוא הרווח בגין המכירה לחיצוניים בלבד. התיקונים מוסיפים כי במידה והזכויות הנותרות בידי החברה המחזיקה מהוות נכס פיננסי כהגדרתו ב- IFRS 9, יוכר הרווח באופן מלא. אם מדובר באיבוד שליטה בחברת בת או בקבוצת נכסים שמהווה עסק בעסקה עם חברה כלולה או עסקה משותפת שלה, יוכר הרווח באופן מלא.

התיקונים ייושמו בדרך של מכאן ולהבא החל מעסקאות שהתרחשו בתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2016 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי.

הקבוצה בוחנת את ההשפעות האפשריות של התקנים, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתם, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

30 בספטמבר, 2014	(0.3)	0.1	6.5
30 בספטמבר, 2013	1.8	2.0	(5.3)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

30 בספטמבר, 2014	(0.3)	0.3	7.5
30 בספטמבר, 2013	0.5	1.3	(2.2)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013	1.8	1.9	(7.0)
------------------------------------	-----	-----	-------

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

בהתאם להוראות המפקח על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים פנסיה וגמל.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים: (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות אשר אינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות ייזום פרויקטים והשקעות בנדל"ן, שירותים ומוצרים פיננסיים (ניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות ומתן התחייבויות חיתומיות), פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה. במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיצוזים	סה"כ
בחסכון ארוך טווח					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,571,732	411,534	2,193,141	-	-	4,176,407
90,705	85,450	448,694	-	-	624,849
1,481,027	326,084	1,744,447	-	-	3,551,558
1,596,628	29,181	138,971	66,113	(15,596)	1,815,297
589,193	-	-	56,301	-	645,494
22,109	8,737	78,594	47,674	(27,811)	129,303
468	-	-	1,358	(88)	1,738
3,689,425	364,002	1,962,012	171,446	(43,495)	6,143,390
2,849,710	407,628	1,714,013	-	-	4,971,351
(45,788)	(222,176)	(427,529)	-	-	(695,493)
2,803,922	185,452	1,286,484	-	-	4,275,858
343,090	127,329	443,375	50,592	(28,007)	936,379
351,502	37,411	87,336	67,146	(15,349)	528,046
15,318	-	-	1,823	-	17,141
3,355	91	3,574	56,976	(139)	63,857
3,517,187	350,283	1,820,769	176,537	(43,495)	5,821,281
4,886	791	(171)	3,134	-	8,640
177,124	14,510	141,072	(1,957)	-	330,749
26,702	4,906	12,963	41,870	-	86,441
203,826	19,416	154,035	39,913	-	417,190

ליום 30 בספטמבר, 2014					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,939,785	1,004,207	5,560,423	-	-	16,504,415
18,512,760	62,625	-	-	-	18,575,385

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיצוזים	סה"כ
בחסכון ארוך טווח					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,426,124	359,288	1,977,965	-	-	3,763,377
93,285	85,781	510,907	-	-	689,973
1,332,839	273,507	1,467,058	-	-	3,073,404
1,653,246	40,961	194,284	154,828	(15,573)	2,027,746
515,993	-	-	51,543	(1,091)	566,445
20,619	10,191	122,085	47,335	(27,174)	173,056
551	-	-	755	(94)	1,212
3,523,248	324,659	1,783,427	254,461	(43,932)	5,841,863
2,689,000	138,672	1,272,848	-	-	4,100,520
(59,693)	24,927	(262,624)	-	-	(297,390)
2,629,307	163,599	1,010,224	-	-	3,803,130
311,451	97,491	400,780	43,383	(27,549)	825,556
336,614	42,885	86,042	64,105	(15,590)	514,056
16,204	-	1,437	2,268	-	19,909
7,811	223	4,947	93,767	(793)	105,955
3,301,387	304,198	1,503,430	203,523	(43,932)	5,268,606
4,800	-	-	30,504	-	35,304
226,661	20,461	279,997	81,442	-	608,561
(20,697)	(5,535)	(25,959)	(5,079)	-	(57,270)
205,964	14,926	254,038	76,363	-	551,291

ליום 30 בספטמבר, 2013					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,829,270	769,477	5,029,367	-	-	15,628,114
15,309,250	55,800	-	-	-	15,365,050

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014					
ס"ה כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,415,714	-	-	754,197	140,680	520,837
203,404	-	-	146,290	28,392	28,722
1,212,310	-	-	607,907	112,288	492,115
745,767	(5,220)	7,550	57,566	17,372	668,499
228,386	-	19,850	-	-	208,536
36,287	(9,799)	15,205	19,097	2,457	9,327
815	(28)	682	-	-	161
2,223,565	(15,047)	43,287	684,570	132,117	1,378,638
1,824,419	-	-	577,646	144,871	1,101,902
(202,900)	-	-	(109,995)	(80,108)	(12,797)
1,621,519	-	-	467,651	64,763	1,089,105
311,850	(9,863)	16,849	149,656	42,484	112,724
181,167	(5,132)	24,425	29,843	12,782	119,249
5,714	-	609	-	-	5,105
24,818	(52)	22,446	1,017	58	1,349
2,145,068	(15,047)	64,329	648,167	120,087	1,327,532
1,201	-	1,712	(1,003)	71	421
79,698	-	(19,330)	35,400	12,101	51,527
18,739	-	27,692	3,353	(713)	(11,593)
98,437	-	8,362	38,753	11,388	39,934

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013

ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בחסיכון ארוך טווח					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
475,109	126,485	685,976	-	-	1,287,570
31,557	28,169	179,743	-	-	239,469
443,552	98,316	506,233	-	-	1,048,101
752,667	17,385	70,237	49,424	(5,416)	884,297
183,886	-	-	17,666	(244)	201,308
6,813	3,067	43,447	13,725	(8,661)	58,391
224	-	-	294	(21)	497
1,387,142	118,768	619,917	81,109	(14,342)	2,192,594
1,134,676	79,161	461,848	-	-	1,675,685
(22,991)	(21,690)	(86,500)	-	-	(131,181)
1,111,685	57,471	375,348	-	-	1,544,504
101,726	33,841	139,514	13,980	(8,773)	280,288
113,391	13,417	29,041	20,136	(5,835)	170,150
5,401	-	479	753	-	6,633
3,364	140	1,335	39,555	266	44,660
1,335,567	104,869	545,717	74,424	(14,342)	2,046,235
1,599	-	-	30,361	-	31,960
53,174	13,899	74,200	37,046	-	178,319
1,575	218	2,718	7,791	-	12,302
54,749	14,117	76,918	44,837	-	190,621

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיצוזים	סה"כ
מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,929,686	486,434	2,682,099	-	-	5,098,219
123,868	113,125	691,506	-	-	928,499
1,805,818	373,309	1,990,593	-	-	4,169,720
2,259,754	50,440	227,753	213,039	(20,976)	2,730,010
727,290	-	-	69,042	(1,342)	794,990
23,548	12,828	155,639	61,806	(36,511)	217,310
692	-	-	1,295	(137)	1,850
4,817,102	436,577	2,373,985	345,182	(58,966)	7,913,880
3,704,962	231,609	1,795,699	-	-	5,732,270
(75,069)	(15,607)	(393,767)	-	-	(484,443)
3,629,893	216,002	1,401,932	-	-	5,247,827
412,524	132,468	550,496	58,879	(37,058)	1,117,309
474,644	56,408	124,462	86,806	(20,924)	721,396
21,631	-	1,916	2,882	-	26,429
8,672	338	6,292	116,708	(984)	131,026
4,547,364	405,216	2,085,098	265,275	(58,966)	7,243,987
7,746	(6)	(653)	(916)	-	6,171
277,484	31,355	288,234	78,991	-	676,064
(12,940)	(2,987)	(20,255)	8,591	-	(27,591)
264,544	28,368	267,979	87,582	-	648,473

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2013					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,815,917	788,406	5,020,619	-	-	15,624,942
16,123,068	57,539	-	-	-	16,180,607

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
637,555	998,019	492,257	252,227	2,380,058	פרמיות ברוטו
17,989	29,035	285,006	68,311	400,341	פרמיות ביטוח משנה
619,566	968,984	207,251	183,916	1,979,717	פרמיות בשייר
(38,069)	(146,303)	(20,990)	(29,908)	(235,270)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
581,497	822,681	186,261	154,008	1,744,447	פרמיות שהורווחו בשייר
77,964	23,870	10,254	26,883	138,971	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	15,314	59,751	3,529	78,594	הכנסות מעמלות
659,461	861,865	256,266	184,420	1,962,012	סך כל ההכנסות
497,439	637,900	363,010	215,664	1,714,013	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(8,361)	(70,699)	(286,854)	(61,615)	(427,529)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
489,078	567,201	76,156	154,049	1,286,484	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
55,393	215,770	123,520	48,692	443,375	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
23,680	34,436	19,511	9,709	87,336	הוצאות הנהלה וכלליות
1,142	876	1,053	503	3,574	הוצאות מימון
569,293	818,283	220,240	212,953	1,820,769	סך כל ההוצאות
(103)	(21)	(7)	(40)	(171)	חלק בהפסדי חברות כלולות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
90,065	43,561	36,019	(28,573)	141,072	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
11,447	1,200	(804)	1,120	12,963	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
101,512	44,761	35,215	(27,453)	154,035	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2014 (בלתי מבוקר)
2,950,727	816,137	558,196	1,235,363	5,560,423	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 בספטמבר, 2014 (בלתי מבוקר)
2,794,331	772,264	145,714	784,702	4,497,011	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	חבויות	ענפי	
אלפי ש"ח	בלתי מבוקר	אחרים (*)	אחרים (**)	סה"כ	
599,452	883,478	486,875	243,896	2,213,701	פרמיות ברוטו
16,204	144,426	305,065	105,128	570,823	פרמיות ביטוח משנה
583,248	739,052	181,810	138,768	1,642,878	פרמיות בשייר
(57,688)	(83,989)	(15,659)	(18,484)	(175,820)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
525,560	655,063	166,151	120,284	1,467,058	פרמיות שהורווחו בשייר
113,629	31,696	12,549	36,410	194,284	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	42,464	67,189	12,432	122,085	הכנסות מעמלות
639,189	729,223	245,889	169,126	1,783,427	סך כל ההכנסות
420,751	520,989	219,011	112,097	1,272,848	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(8,657)	(87,335)	(138,029)	(28,603)	(262,624)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
412,094	433,654	80,982	83,494	1,010,224	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
49,190	187,757	117,736	46,097	400,780	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
22,652	32,301	20,636	10,453	86,042	הוצאות הנהלה וכלליות
719	718	-	-	1,437	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,603	1,421	1,259	664	4,947	הוצאות מימון
486,258	655,851	220,613	140,708	1,503,430	סך כל ההוצאות
152,931	73,372	25,276	28,418	279,997	רווח לפני מסים על ההכנסה
(15,849)	(3,127)	(932)	(6,051)	(25,959)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
137,082	70,245	24,344	22,367	254,038	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,731,141	730,470	458,688	1,109,068	5,029,367	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2013 (בלתי מבוקר)
2,565,250	610,637	130,593	687,437	3,993,917	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 בספטמבר, 2013 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
205,219	317,570	159,808	86,145	768,742	פרמיות ברוטו
5,985	7,862	94,210	30,635	138,692	פרמיות ביטוח משנה
199,234	309,708	65,598	55,510	630,050	פרמיות בשייר
159	(16,127)	(2,281)	(3,894)	(22,143)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
199,393	293,581	63,317	51,616	607,907	פרמיות שהורווחו בשייר
33,260	8,907	3,720	11,679	57,566	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	4,013	14,468	616	19,097	הכנסות מעמלות
232,653	306,501	81,505	63,911	684,570	סך כל ההכנסות
174,889	222,839	81,327	98,591	577,646	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,850)	(17,700)	(61,159)	(28,286)	(109,995)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
172,039	205,139	20,168	70,305	467,651	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
18,823	75,896	38,785	16,152	149,656	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
8,070	11,794	6,670	3,309	29,843	הוצאות הנהלה וכלליות
305	214	358	140	1,017	הוצאות מימון
199,237	293,043	65,981	89,906	648,167	סך כל ההוצאות
(605)	(124)	(39)	(235)	(1,003)	חלק בהפסדי חברות כלולות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
32,811	13,334	15,485	(26,230)	35,400	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
3,744	395	(390)	(396)	3,353	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
36,555	13,729	15,095	(26,626)	38,753	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013					
ענפי					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
194,856	285,842	154,998	80,148	715,844	פרמיות ברוטו
5,358	44,418	100,046	39,547	189,369	פרמיות ביטוח משנה
189,498	241,424	54,952	40,601	526,475	פרמיות בשייר
(5,763)	(11,530)	(2,438)	(511)	(20,242)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
183,735	229,894	52,514	40,090	506,233	פרמיות שהורווחו בשייר
40,742	12,045	4,717	12,733	70,237	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	17,094	21,241	5,112	43,447	הכנסות מעמלות
224,477	259,033	78,472	57,935	619,917	סך כל ההכנסות
176,124	172,339	61,083	52,302	461,848	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,666)	(27,409)	(40,849)	(15,576)	(86,500)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
173,458	144,930	20,234	36,726	375,348	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
17,852	65,477	40,991	15,194	139,514	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,632	10,924	6,946	3,539	29,041	הוצאות הנהלה וכלליות
240	239	-	-	479	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
428	362	348	197	1,335	הוצאות מימון
199,610	221,932	68,519	55,656	545,717	סך כל ההוצאות
24,867	37,101	9,953	2,279	74,200	רווח לפני מסים על ההכנסה
1,918	287	86	427	2,718	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
26,785	37,388	10,039	2,706	76,918	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 87% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
775,357	1,147,288	614,980	303,462	2,841,087	פרמיות ברוטו
22,103	186,510	384,082	132,738	725,433	פרמיות ביטוח משנה
753,254	960,778	230,898	170,724	2,115,654	פרמיות בשייר
(39,882)	(67,258)	(7,528)	(10,393)	(125,061)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
713,372	893,520	223,370	160,331	1,990,593	פרמיות שהורווחו בשייר
134,650	36,689	14,296	42,118	227,753	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	52,798	85,720	17,121	155,639	הכנסות מעמלות
848,022	983,007	323,386	219,570	2,373,985	סך כל ההכנסות
567,679	726,429	332,917	168,674	1,795,699	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(10,511)	(120,461)	(217,404)	(45,391)	(393,767)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
557,168	605,968	115,513	123,283	1,401,932	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
69,476	257,781	160,632	62,607	550,496	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
33,482	47,083	29,281	14,616	124,462	הוצאות הנהלה וכלליות
958	958	-	-	1,916	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
2,075	1,775	1,599	843	6,292	הוצאות מימון
663,159	913,565	307,025	201,349	2,085,098	סך כל ההוצאות
(398)	(75)	(23)	(157)	(653)	חלק בהפסדי חברות כלולות
184,465	69,367	16,338	18,064	288,234	רווח לפני מסים על ההכנסה
(12,001)	(1,935)	(550)	(5,769)	(20,255)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
172,464	67,432	15,788	12,295	267,979	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,743,867	701,673	470,199	1,104,880	5,020,619	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2013 (מבוקר)
2,581,035	590,174	129,224	685,528	3,985,961	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2013 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	-	1,571,732	1,571,732
-	-	90,705	90,705
-	-	1,481,027	1,481,027
184,257	2,398	1,409,973	1,596,628
67,667	308,648	212,878	589,193
-	-	22,109	22,109
-	468	-	468
251,924	311,514	3,125,987	3,689,425
166,912	-	2,682,798	2,849,710
-	-	(45,788)	(45,788)
166,912	-	2,637,010	2,803,922
12,055	85,464	245,571	343,090
41,687	141,082	168,733	351,502
7,968	7,350	-	15,318
354	364	2,637	3,355
228,976	234,260	3,053,951	3,517,187
-	-	4,886	4,886
22,948	77,254	76,922	177,124
(12)	(84)	26,798	26,702
22,936	77,170	103,720	203,826

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,426,124	1,426,124	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	93,285	93,285	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,332,839	1,332,839	פרמיות שהורווחו בשייר
268,124	3,566	1,381,556	1,653,246	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
63,666	283,045	169,282	515,993	הכנסות מדמי ניהול
-	-	20,619	20,619	הכנסות מעמלות
-	551	-	551	הכנסות אחרות
331,790	287,162	2,904,296	3,523,248	סך כל ההכנסות
253,671	-	2,435,329	2,689,000	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(59,693)	(59,693)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
253,671	-	2,375,636	2,629,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
12,030	70,730	228,691	311,451	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
36,288	138,548	161,778	336,614	הוצאות הנהלה וכלליות
8,854	7,350	-	16,204	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,323	1,513	4,975	7,811	הוצאות מימון
312,166	218,141	2,771,080	3,301,387	סך כל ההוצאות
-	-	4,800	4,800	חלק ברווחי חברות כלולות
19,624	69,021	138,016	226,661	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	-	(20,697)	(20,697)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
19,624	69,021	117,319	205,964	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2014				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	520,837	520,837	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	28,722	28,722	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	492,115	492,115	פרמיות שהורווחו בשייר
71,960	1,241	595,298	668,499	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
23,068	107,750	77,718	208,536	הכנסות מדמי ניהול
-	-	9,327	9,327	הכנסות מעמלות
-	161	-	161	הכנסות אחרות
95,028	109,152	1,174,458	1,378,638	סך כל ההכנסות
68,018	-	1,033,884	1,101,902	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(12,797)	(12,797)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
68,018	-	1,021,087	1,089,105	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
3,745	30,441	78,538	112,724	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
13,562	46,035	59,652	119,249	הוצאות הנהלה וכלליות
2,655	2,450	-	5,105	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
31	82	1,236	1,349	הוצאות מימון
88,011	79,008	1,160,513	1,327,532	סך כל ההוצאות
-	-	421	421	חלק ברווחי חברות כלולות
7,017	30,144	14,366	51,527	רווח לפני מסים על ההכנסה
49	12	(11,654)	(11,593)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
7,066	30,156	2,712	39,934	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2013				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	475,109	475,109	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	31,557	31,557	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	443,552	443,552	פרמיות שהורווחו בשייר
118,462	1,909	632,296	752,667	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
21,421	98,284	64,181	183,886	הכנסות מדמי ניהול
-	-	6,813	6,813	הכנסות מעמלות
-	224	-	224	הכנסות אחרות
139,883	100,417	1,146,842	1,387,142	סך כל ההכנסות
114,029	-	1,020,647	1,134,676	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(22,991)	(22,991)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
114,029	-	997,656	1,111,685	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,242	24,389	73,095	101,726	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
11,675	47,594	54,122	113,391	הוצאות הנהלה וכלליות
2,951	2,450	-	5,401	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
411	368	2,585	3,364	הוצאות מימון
133,308	74,801	1,127,458	1,335,567	סך כל ההוצאות
-	-	1,599	1,599	חלק ברווחי חברות כלולות
6,575	25,616	20,983	53,174	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	-	1,575	1,575	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
6,575	25,616	22,558	54,749	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,929,686	1,929,686	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	123,868	123,868	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,805,818	1,805,818	פרמיות שהורווחו בשייר
324,375	2,604	1,932,775	2,259,754	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
86,349	386,223	254,718	727,290	הכנסות מדמי ניהול
-	-	23,548	23,548	הכנסות מעמלות
-	692	-	692	הכנסות אחרות
410,724	389,519	4,016,859	4,817,102	סך כל ההכנסות
303,487	-	3,401,475	3,704,962	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(75,069)	(75,069)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
303,487	-	3,326,406	3,629,893	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
17,937	87,434	307,153	412,524	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
49,500	196,619	228,525	474,644	הוצאות הנהלה וכלליות
11,831	9,800	-	21,631	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,797	707	6,168	8,672	הוצאות מימון
384,552	294,560	3,868,252	4,547,364	סך כל ההוצאות
-	-	7,746	7,746	חלק ברווחי חברות כלולות
26,172	94,959	156,353	277,484	רווח לפני מסים על ההכנסה
(11)	181	(13,110)	(12,940)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
26,161	95,140	143,243	264,544	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

מכשירים פיננסיים באור 4: -

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
70,962	71,657	72,809	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
5,623,375	5,488,550	6,399,007	נכסי חוב סחירים
3,615,285	3,542,916	3,866,838	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
3,655,351	3,489,926	4,015,096	מניות
2,462,574	2,204,238	3,331,273	אחרות (**)
15,356,585	14,725,630	17,612,214	סך הכל השקעות פיננסיות
753,834	604,506	1,055,457	מזומנים ושווי מזומנים
96,971	118,018	132,217	אחר
16,278,352	15,519,811	18,872,697	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
			(*) כולל נכסי חוב שאינם סחירים שנמדדים לפי עלות מופחתת בהתאם להוראת שעה שפרסם המפקח
489,486	491,484	487,082	השווי ההוגן של נכסי החוב כאמור
539,872	542,155	565,547	

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, גזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 30 בספטמבר, 2014			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
6,396,468	2,539	-	6,399,007
-	3,366,537	13,219	3,379,756
3,822,777	152,139	40,180	4,015,096
1,996,927	68,626	1,265,720	3,331,273
12,216,172	3,589,841	1,319,119	17,125,132

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

ליום 30 בספטמבר, 2013			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
5,482,350	6,200	-	5,488,550
-	3,034,156	17,276	3,051,432
3,407,322	-	82,604	3,489,926
1,116,691	106,459	981,088	2,204,238
10,006,363	3,146,815	1,080,968	14,234,146

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2013			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
מבוקר			
אלפי ש"ח			
5,614,575	8,800	-	5,623,375
-	3,116,763	9,036	3,125,799
3,572,768	-	82,583	3,655,351
1,304,322	120,205	1,038,047	2,462,574
10,491,665	3,245,768	1,129,666	14,867,099

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,129,666	1,038,047	82,583	9,036	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
143,490	84,219	53,416	5,855	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
305,510	305,510	-	-	רכישות
(165,828)	(145,062)	(20,766)	-	מכירות
(1,024)	-	-	(1,024)	פדיונות
7,954	-	59	7,895	העברות אל רמה 3
(100,649)	(16,994)	(75,112)	(8,543)	העברות מתוך רמה 3
1,319,119	1,265,720	40,180	13,219	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2014
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
				מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
				נכסים המוחזקים נכון ליום 30
				בספטמבר, 2014
99,297	104,291	(6,402)	1,408	

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2014, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,073,083	933,464	98,773	40,846	יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)
(13,905)	(18,947)	3,356	1,686	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
111,456	109,708	-	1,748	רכישות
(63,028)	(43,489)	(19,539)	-	מכירות
(6,236)	-	-	(6,236)	פדיונות
2,006	700	14	1,292	העברות אל רמה 3
(22,408)	(348)	-	(22,060)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,080,968</u>	<u>981,088</u>	<u>82,604</u>	<u>17,276</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון ליום 30
בספטמבר, 2013

(10,578)	(10,389)	126	(315)
----------	----------	-----	-------

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,193,451	1,059,212	119,084	15,155	יתרה ליום 1 ביולי, 2014
78,664	63,804	16,915	(2,055)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
230,594	230,594	-	-	רכישות
(108,656)	(87,890)	(20,766)	-	מכירות
(37)	-	-	(37)	פדיונות
7,224	-	59	7,165	העברות אל רמה 3
(82,121)	-	(75,112)	(7,009)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,319,119</u>	<u>1,265,720</u>	<u>40,180</u>	<u>13,219</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2014

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון ליום 30
בספטמבר, 2014

27,181	75,818	(42,903)	(5,734)
--------	--------	----------	---------

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2014, לא היו מעברים
מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
1,086,752	988,505	77,208	21,039
4,191	(8,682)	11,999	874
13,841	13,841	-	-
(19,179)	(12,576)	(6,603)	-
(5,057)	-	-	(5,057)
420	-	-	420
<u>1,080,968</u>	<u>981,088</u>	<u>82,604</u>	<u>17,276</u>

יתרה ליום 1 ביולי, 2013
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח
והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון ליום 30
בספטמבר, 2013

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,083	933,464	98,773	40,846
25,291	21,057	3,335	899
151,458	149,710	-	1,748
(86,075)	(66,536)	(19,539)	-
(6,961)	-	-	(6,961)
2,822	700	14	2,108
(29,952)	(348)	-	(29,604)
<u>1,129,666</u>	<u>1,038,047</u>	<u>82,583</u>	<u>9,036</u>

יתרה ליום 1 בינואר, 2013
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר,
2013

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 30 בספטמבר, 2014

ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

6,546,507	8,497,017
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

4,071,716	4,574,145
10,618,223	13,071,162

ליום 30 בספטמבר, 2013

ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

6,573,506	8,098,737
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

3,847,893	4,250,458
10,421,399	12,349,195

ליום 31 בדצמבר, 2013

ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

6,568,566	8,171,536
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

3,861,858	4,275,821
10,430,424	12,447,357

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 בספטמבר, 2014			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,333,964	10,644	-	4,344,608
272,057	-	5,604	277,661
874,248	20,317	284,654	1,179,219
5,480,269	30,961	290,258	5,801,488

נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 30 בספטמבר, 2013			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,240,283	7,712	-	4,247,995
228,046	-	13,034	241,080
366,170	16,289	240,867	623,326
4,834,499	24,001	253,901	5,112,401

נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2013			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,367,462	10,014	-	4,377,476
227,738	-	13,430	241,168
441,305	22,922	243,724	707,951
5,036,505	32,936	257,154	5,326,595

נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		

13,430	243,724	257,154	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
3,495	15,877	19,372	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
(1,817)	1,889	72	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
-	65,615	65,615	רכישות
(9,526)	(35,641)	(45,167)	מכירות
-	(12)	(12)	פדיונות
22	-	22	העברות אל רמה 3
-	(6,798)	(6,798)	העברות מתוך רמה 3
5,604	284,654	290,258	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2014

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2014

(1,816)	7,469	5,653
---------	-------	-------

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2014, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		

15,738	235,312	251,050	יתרה ליום 1 בינואר, 2013 (מבוקר)
(362)	(8,295)	(8,657)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
(2,349)	4,067	1,718	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
-	17,649	17,649	רכישות
(33)	(8,045)	(8,078)	מכירות
-	(84)	(84)	פדיונות
40	629	669	העברות אל רמה 3
-	(366)	(366)	העברות מתוך רמה 3
13,034	240,867	253,901	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2013

(362)	(8,086)	(8,448)
-------	---------	---------

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
13,202	243,067	256,269	יתרה ליום 1 ביולי, 2014
3,643	10,240	13,883	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
(1,737)	(274)	(2,011)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	55,039	55,039	רכישות
(9,526)	(23,412)	(32,938)	מכירות
-	(6)	(6)	פדיונות
22	-	22	העברות אל רמה 3
5,604	284,654	290,258	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2014

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו		
ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים		
המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2014	(1,668)	2,114
	446	
במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2014, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.		

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
13,014	237,675	250,689	יתרה ליום 1 ביולי, 2013
(273)	(2,768)	(3,041)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
293	3,875	4,168	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	3,691	3,691	רכישות
-	(1,606)	(1,606)	מכירות
13,034	240,867	253,901	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2013
סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח			
והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30			
בספטמבר, 2013	(273)	(2,805)	(3,078)

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
	מבוקר	

15,738	235,312	251,050
(429)	(7,023)	(7,452)
(1,886)	8,190	6,304
-	18,877	18,877
(33)	(11,807)	(11,840)
-	(90)	(90)
40	550	590
-	(285)	(285)
13,430	243,724	257,154
(430)	(6,726)	(7,156)

יתרה ליום 1 בינואר, 2013

סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3

העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח

והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31

בדצמבר, 2013

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום			ליום		
31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2013	2013	2014	2013	2013	2014
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
16,537	19,875	13,126	15,625	18,750	12,500
866,343	867,945	771,005	807,420	799,691	711,984
844,010	855,431	947,554	749,056	750,887	845,220
20,280	18,842	16,904	8,678	5,566	7,408
480	470	397	463	469	397
1,747,650	1,762,563	1,748,986	1,581,242	1,575,363	1,577,509
22,605	21,639	170,926	22,605	21,639	170,926
1,770,255	1,784,202	1,919,912	1,603,847	1,597,002	1,748,435
597,010	608,086	776,775	509,881	510,204	670,879

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואה מתאגיד בנקאי
אגרות חוב
כתבי התחייבויות נדחים (*)
פיקדון צובר ריבית
הלוואה מחברה כלולה

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות
(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

30 בספטמבר, 2014				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
43,819	127,107	-	170,926	

30 בספטמבר, 2013				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
8,115	13,524	-	21,639	

31 בדצמבר, 2013				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
5,371	17,234	-	22,605	

ד. טכניקות הערכה

בקשר לטכניקת הערכה של נכסי חוב שאינם סחירים ובהמשך לאמור בבאור 1.2.13) לדוחות השנתיים, יצויין כי בהתאם למכתב שפרסם משרד האוצר בחודש ספטמבר 2014, החליטה ועדת המכרזים להכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ (להלן - מרווח הוגן) כזוכה במכרז. כמו כן צויין במכתב כי על לוחות הזמנים להטמעת מודל מרווח הוגן המעודכן תצא הודעה נפרדת. בשלב זה, אין ביכולת הקבוצה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים.

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - מנורה ביטוח) ושומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח) כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשות חברות הביטוח המאוחדות לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להן הן חשופות ולקבוע הון אשר לדעתן יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו. מנורה ביטוח הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה והוגשה למפקח בחודש פברואר 2014, ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. שומרה ביטוח הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) כ- 105% מדרישות ההון כפי שהוגדרו על ידי המפקח בתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שחברות הביטוח המאוחדות תשאפנה לשמור עליו, וכי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה וגמל) ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ מחויבות לעמוד בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012.

מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995.

מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), (תיקון), התש"ס-2000.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

מנורה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2013	2014	
	בלתי	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח		
1,970,394	2,037,774	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (1א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,482,693	1,621,539	הון ראשוני בסיסי
271,701	271,772	הון ראשוני מורכב
1,754,394	1,893,311	סך הכל הון ראשוני
205,616	409,692	הון משני מורכב
304,265	261,187	הון משני נחות (ב)
2,264,275	2,564,190	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
293,881	526,416	עודף (*)
		פעולה הונית לאחר תאריך הדיווח:
-	(50,000)	דיבידנד שחולק - ראה סעיף 7
293,881	476,416	עודף בהתחשב בפעולה הונית לאחר תאריך הדיווח
18,015	7,841	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		(1א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
293,025	313,267	פעילות בביטוח כללי
7,945	8,259	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
767,662	782,593	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,844	4,126	דרישות בגין תוכניות מבטחות תשואה
37,957	29,751	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
398,981	434,947	נכסי השקעה ונכסים אחרים
139,480	122,344	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
146,209	156,409	סיכונים תפעוליים
33,933	44,720	ערבויות
1,970,394	2,037,774	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
252,351	277,720	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (2א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
278,483	333,465	הון ראשוני בסיסי
35,674	35,973	הון משני נחות (ב)
314,157	369,438	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
61,806	91,718	עודף (*)
		פעולה הונית לאחר תאריך הדיווח:
-	(20,000)	דיבידנד שחולק - ראה סעיף 8
61,806	71,718	עודף בהתחשב בפעולה הונית לאחר תאריך הדיווח
21,229	25,283	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
149,370	162,799	(2א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
1,189	1,562	פעילות בביטוח כללי
57,107	62,731	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
16,524	19,302	נכסי השקעה ונכסים אחרים
28,161	31,326	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
252,351	277,720	סיכונים תפעוליים
		הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(ב) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים במנורה ביטוח, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. ביום 31 במרס, 2014, התקבל אישור המפקח לכך כי במסגרת השימוש במודל הדירוג הפנימי לצורך דירוג אשראי בקבוצה, תהיינה רשאויות חברות הביטוח המאוחדות, המתבססות על המודל הפנימי, להפחית 50% מדרישות ההון בגין אותם נכסים. כתוצאה מהאמור לעיל, פחתה דרישת ההון של מנורה ביטוח ושומרה ביטוח ליום 30 בספטמבר, 2014 בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
4. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מבטחים פנסיה וגמל, בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר, 2013	ליום 30 בספטמבר, 2014
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
123,616	133,780
248,808	313,902
125,192	180,122
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון של חברות מנהלות הון עצמי עודף	
-	(30,000)
125,192	150,122
פעולה הונית לאחר תאריך הדיווח: דיבידנד שחולק - ראה סעיף 9 עודף בהתחשב בדיבידנד שחולק	
42,564	47,402
81,759	87,087
(707)	(709)
123,616	133,780
הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין: היקף נכסים מנוהלים הוצאות שנתיות הקלות בהתאם לחוזר הממונה	

בתקופת הדיווח עומדת מבטחים פנסיה וגמל בדרישת הנכסים הנזילים כמפורט בתקנות ההון.

5. ביישום מלוא דרישות ההון במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן - מנורה מהנדסים) דרישת ההון עומדת על סך של כ- 10 מיליוני ש"ח. ליום 30 בספטמבר, 2014, ההון העצמי של מנורה מהנדסים מסתכם בכ- 12 מיליוני ש"ח ועודף ההון מסתכם בסך של כ- 2 מיליון ש"ח. לאחר תאריך הדיווח, ביום 18 בנובמבר, 2014, הכריז דירקטוריון מנורה מהנדסים על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של כ- 1 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 23 בנובמבר, 2014.
6. ביום 2 באפריל, 2014, השלימה מנורה ביטוח, באמצעות חברה בת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, גיוס חוב בסך של 203 מיליוני ש"ח, בדרך של הנפקה פרטית של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג'). תמורת ההנפקה הוכרה על ידי המפקח כהון משני מורכב של מנורה ביטוח. ראה גם ביאור 7.א. להלן.
7. לאחר תאריך הדיווח, ביום 3 בנובמבר, 2014, חילקה מנורה ביטוח לחברה דיבידנד בסך של 50 מיליוני ש"ח.
8. לאחר תאריך הדיווח, ביום 9 בנובמבר, 2014, חילקה שומרה ביטוח לחברה דיבידנד בסך של 20 מיליוני ש"ח.
9. לאחר תאריך הדיווח, ביום 26 באוקטובר, 2014, חילקה מבטחים פנסיה וגמל לחברה דיבידנד בסך של 30 מיליוני ש"ח.
10. לאחר תאריך הדיווח, בחודש בנובמבר, 2014, הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, ראה באור 8 להלן.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים שחלו בתקופת הדוח ביחס לתובענות מהותיות אשר תוארו בביאור 39 בדוחות השנתיים ופרטים בדבר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, שהוגשו לאחר פרסום הדוחות השנתיים. סכומי התביעות הנזכרים להלן מוצגים נכון למועד הגשתן, אלא אם צוין אחרת.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף 10 ס"ק 2, 4-6 ו- 8-18 וסעיף 22 ס"ק 1 ו-3 להלן). בנוסף יצוין כי במקרה בו, במי מההליכים הנ"ל יש לחברה ו/או לחברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף 10 ס"ק 1, 3 ו- 7 להלן, אשר אושרו כייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

חלק ניכר של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, הוגשו כנגד הקבוצה בעניינים שונים הקשורים לחוזי ביטוח במהלך העסקים הרגיל של הקבוצה, לגביהם הועמדו על ידי הקבוצה רזרבות ביטוחיות.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח. מידע לגבי תובענות ובקשות לאישור כייצוגיות שאינן מהותיות על פי האמור לעיל, מפורט בסעיף 22 להלן באופן תמציתי הכולל את סכום התביעה וסטאטוס הטיפול בה בלבד.

א1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישור כייצוגיות מהותיות:

1. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז), כנגד מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("בקשת האישור"). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית ("נספח נכות תאונתית"). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי מנורה ביטוח מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה מנורה ביטוח את הסכם הביטוח ואת חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. ביום 5 ביולי, 2012, במסגרת בקשת רשות הערעור הנ"ל, קבע בית המשפט העליון כי התובענה תאושר כייצוגית בכל עילות התביעה שנקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי, למעט עילת "ההטעיה" כאשר הסעד היחיד שידון בשלב בירור התובענה הייצוגית הינו השלמת תגמולי הביטוח ששולמו לסכום שטוען לו התובע. ביום 27 בפברואר, 2014, ניתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי המחייב את הנתבעות לשלם הפרשי תגמולי ביטוח בהתאם למכפלת סכום הביטוח המלא הנקוב בפוליסה בשיעור הנכות החלקית והצמיתה שנקבעה לכל מבוטח שאירע לו מקרה ביטוח כאמור. בפסק הדין נקבע, בין היתר, כי הקבוצה המיוצגת בתובענה הינה כל המבוטחים בפוליסה נכות תאונתית שנרכשה מהנתבעות, אשר במועד הגשת הבקשה לאישור טרם חלפו שלוש שנים ממועד קרות להם מקרה הביטוח, אך למעט מבוטחים כאמור אשר חתמו על הסכם פשרה ו/או כתב ויתור המתייחס במפורש לתובענה זו או ניהלו הליך משפטי וניתן בעניינם פסק דין.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

1. (המשך)

כמו כן, נקבע כי בנסיבות התובענה אין להטיל ריבית מיוחדת על הנתבעות. בנוסף, מונה בעל תפקיד (אשר שכר טרחתו ישולם על ידי הנתבעות), לצורך בדיקת הזכאות של חברי הקבוצה ואופן תשלום הפרשי תגמולי הביטוח על פי פסק הדין, ונקבע גמול לתובעים הייצוגיים ושכר טרחה לבאי כוחם. ביום 1 במאי, 2014, הגישו התובעים הייצוגיים ערעור לבית המשפט העליון בנושאים העיקריים הבאים: תקופת ההתיישנות; שלילת סעד של ריבית מיוחדת ושיעור הגמול ושכר הטרחה שנקבע לתובעים הייצוגיים ולבאי כוחם.

2. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי (ת"א) כנגד מנורה ביטוח, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת-שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס למנורה ביטוח סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 1 בינואר, 2014 הגיש המפקח את עמדתו התומכת בעיקרה בעמדת הנתבעות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.

3. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח בבית הדין האזורי לעבודה ("הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית ("התובענה" ו/או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלא חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן, בין היתר, הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה; הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

3. (המשך)

ביום 3 בינואר, 2012 הגישו הנתבעות בקשה לסילוק התובענה על הסף מחמת התיישנות. ביום 12 ביולי, 2012 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לסילוק על הסף (ללא צו להוצאות). ביום 17 באוגוסט, 2014, קיבל ביה"ד האזורי לעבודה בירושלים את בקשת האישור ובהתאם, אישר את ניהול התובענה כייצוגית, בעילה של היעדר אבחנה בין נשים לגברים בחישוב פרמיית הריסק בפוליסות ביטוח מנהלים. הקבוצה, שאושר כי תיוצג בתביעה הייצוגית, כוללת את הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים. כמו כן, נקבע כי שאלת הסעד שיינתן, אם תתקבל התובענה הייצוגית, יידון במסגרת בירור התובענה הייצוגית.

4. ביום 11 באפריל, 2010, הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז) כנגד מנורה ביטוח, כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות, המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעל זכויות ואף לא מעבירות את הכספים, בהגיע המועד לכך, לידי האפוטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל בעלי הזכויות בנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחריותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 23 בספטמבר, 2012, הגיש היועץ המשפטי לממשלה הודעה בקשר לתיק שבנדון תוך פירוט עיקרי ההסדרה החדשה בנושא איתור מוטבים, שנועדה להחליף את ההסדרה הקיימת נשוא התובענה הייצוגית, ותוך ציון העובדה כי אינו מביע עמדה בכל הנוגע לבקשה גופה. התובענה מצויה בהליך גישור.

5. ביום 18 באוגוסט, 2010, הוגשה לבית המשפט המחוזי (ת"א), תובענה כנגד החברה וכנגד מנורה ביטוח, וכן בקשה לאישורה כייצוגית ("התביעה"). על פי הנטען בתביעה, מנורה ביטוח הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסות ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו למנורה ביטוח. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים, אותן מנהלת ו/או מפעילה מנורה ביטוח, אשר, לפי הטענה, הופחתו שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו במנורה ביטוח ("חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הסכום הנתבע על ידי התובעת באופן אישי עומד על סך של 5,784 ש"ח והנזק הנטען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 20 ביוני, 2012, החליט בית המשפט המחוזי להעביר את הדיון בתביעה ובבקשה לאישורה כייצוגית, לבית הדין האזורי לעבודה (ת"א). התובענה מצויה בשלב הסיכומים.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

6. ביום 21 באפריל, 2011, הוגשה כנגד מנורה ביטוח כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגבייה, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, של סכומי כסף העולים, לטענת התובעים, כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". כרקע לדברים, מבהירים התובעים כי לחברות הביטוח הותר, כעקרון, לגבות בתנאים מסוימים תשלום הקרוי "גורם פוליסה" וזאת על פי חוזרים של המפקח על הביטוח, ואולם, לטענת התובעים, גביית עמלה זו מעולם לא סוכמה עמם ואף לא נאמר להם כי הם יחויבו בסכום כלשהו בגין דמי ניהול אחרים ו/או גורם פוליסה. עוד צוין, כי במסגרת תשובתן של הנתבעות לתובענה קודמת שעניינה אופן חישוב גורם הפוליסה, הודו, לטענת התובעים, הנתבעות בכך שגבו את גורם הפוליסה. עוד ציינו התובעים כי ביום 12 באפריל, 2011 קיבל בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהגישו כנגד חברת ביטוח נוספת ואשר הינה זהה לתביעה נשוא דיווח זה. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של הנתבעות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים" ("הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזה והן בשלב החוזה; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על הביטוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; וכי הסתמכות על הוראות ההסכמים, ככל שתהיה, הינה הסתמכות על תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הנזק האישי של כלל התובעים אשר חושב לצרכי נוחות ביחס לשנה ספציפית אחת הוערך בסך של 1,522 ש"ח בערך נומינלי כאשר הנזק הכולל של כלל חברי הקבוצה המיוצגת, לתקופה של 7 שנים, הוערך בהתבסס על הנחות שונות ביחס לגביית גורם פוליסה והתשואות השנתיות הרלבנטיות, בסך כולל של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם מייחס התובע למנורה ביטוח סך של כ- 253 מיליוני ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה. בנוסף, נתבקש סעד של מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה". מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 19 בנובמבר, 2012 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בתיק תוך פירוט עמדתו בנוגע לגביית "גורם פוליסה". התובענה מצויה בשלב הסיכומים. בחודש מאי 2014 הגיש המפקח על הביטוח באמצעות היועץ המשפטי לממשלה עמדה נוספת מטעמו לתיק בית המשפט ובהמשך לדיון שהתקיים בחודש ספטמבר 2014, בו נדונה, בין היתר, שאלת השפעה אפשרית של אישור התובענה על יציבות הנתבעות. התובענה הועברה להליך גישור.

7. ביום 1 ביוני, 2011, הוגשה בבית המשפט המחוזי (מרכז) כנגד מנורה ביטוח, כמו גם נגד תשע חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, משלמות תגמולי הביטוח, אשר תשלומם עוכב בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. הנזק האישי שנגרם לפי הטענה לתובע אחד כנגד מנורה ביטוח עומד על סך של כ- 4,598 ש"ח ואילו הנזק שנגרם, לפי הערכה, לכלל התובעים עומד על סך של כ- 350 מיליון ש"ח, כאשר הנזק הקבוצתי הנטען כנגד מנורה ביטוח הוערך על סך של כ- 43 מיליון ש"ח. ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית תוך שהוא קובע כי יש להגביל את הקבוצה הרלבנטית לתובענה כך שתתייחס רק לזכאים שעילת תביעתם קמה שלוש שנים לפני מועד הגשת התובענה כנ"ל. עילות התביעה בגין אושרה התובענה היא זכותם של חברי הקבוצה לקבלת הפרשי הצמדה וריבית המייצגים את טובת ההנאה שהפיקו הנתבעות בתקופת העיכוב בשל העיקול. התובענה מצויה בהליך גישור.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

8. ביום 7 ביולי, 2011 הוגשה כנגד מנורה ביטוח ("הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי אשראי ממבוטחי מנורה ביטוח, בביטוח כללי, בשיעור גבוה מתקרת הריבית השנתית המקסימלית שמנורה ביטוח רשאית לגבות, או בשיעור ריבית גבוה מזה שהיא מציגה למבוטח. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבטוחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי, ואשר שילמו לנתבעת דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו למבוטחים בפוליסות, החל מיום 1 במאי, 1984 ("חברי הקבוצה").

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיה, הפרה של הוראות הדין ובכלל זה, הוראות חוק הפיקוח על הביטוח ותקנות מכוחו; הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, הפרה של חובת הגילוי המוגברת וחוסר תום לב במ"מ ובקיום החוזה, רשלנות, התעשרות שלא כדין והפרת הוראות המפקח. נזקו האישי של המבקש, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 18.16 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה, החל מחודש מאי 1984, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, נע בין סך של כ- 162 מיליון ש"ח לבין סך של כ- 266 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של הכספים שנגבו ביתר שלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ולרבות תוספת ריבית מיוחדת כמשמעותה בחוק חוזה הביטוח החל ממועד כל תשלום ועד השבת הסכומים בפועל; פיצוי בגין הפירות שנצברו מהכספים שנגבו שלא כדין וסעד של מתן צו עשה בכל הקשור בגביית דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים בכל פוליסה קיימת. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

ביום 5 במרס, 2014 הוגשה לאישור בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור הסכם פשרה בין הצדדים אשר במסגרתו הוסכם כי הנתבעת תעניק לציבור הזכאים ב"ביטוח אישי" וב- "ביטוח אחר" (כהגדרתם בהסכם הפשרה), הטבה כספית על דרך של מתן הנחה מיוחדת בשיעור מוסכם מדמי האשראי שבהם יחויב כל מבוטח, בגין פוליסה שיערוך אצל הנתבעת ולתקופה שהוגדרה בהסכם. ביום 8 במאי, 2014 ניתנה החלטת ביניים של בית המשפט בה קבע כי אין מקום לדחות את הסדר הפשרה על הסף, ועל כן הורה על פרסום הודעה בעיתונות היומית והכלכלית, בהתאם להוראות סעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, בדבר הבקשה שהוגשה לאישור ההסדר. כן הורה בית המשפט על משלוח עותקים מהחלטת הביניים, מהבקשה וכתבי הטענות ליועץ המשפטי לממשלה, למפקח וליועץ המשפטי של משרד האוצר. ביום 24 ביולי, 2014, ניתן פסק דין המאשר את הסדר הפשרה, תוך קביעת הוראות שונות ליישומן. בהתאם לפסק הדין, תחל מנורה ביטוח ביישום הסדר הפשרה בחודש אפריל 2015. בכך הגיעה התובענה לידי סיום.

9. ביום 13 בינואר, 2013, הוגשה בבית המשפט המחוזי (מרכז) נגד מנורה ביטוח ונגד שומרה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית ("הבקשה", "התובענה") אשר הוגשה במקביל כנגד המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") וכנגד 12 חברות ביטוח נוספות ("הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי "הפול" ובאמצעותו יתר הנתבעות, גבה ביתר סכום מתוך פרמיית ביטוח חובה לרכב. על פי הנטען בתובענה, במקרה בו שילם מבוטח את מלוא הפרמיה לאחר חלוף המועד הנקוב בתעודה, "הפול" גובה פרמיה עבור פרק הזמן שתחילתו במועד הנקוב בתעודה וסופו במועד תשלום התעודה בפועל, מבלי ליתן כל כיסוי ביטוחי עבור פרק זמן זה. הקבוצה אותה מבקשת התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל המבוטחים שבטוחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח רכב חובה (ולחילופין בלבד, כקבוצת מבוטחי "הפול" בלבד), ואשר שילמו את הפרמיה באיחור כאמור, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה. עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן, בין היתר, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, הטעיה, אי גילוי, הפרת חובת תום הלב ורשלנות. נזקה האישי של התובע, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 46 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה (בהתאם להנחות התובע לגבי גודל הקבוצה), הועמד על סך של כ- 45 מיליוני ש"ח, כאשר מסכום זה מיוחס סך של כ- 3.3 מיליוני ש"ח ל"פול" בלבד, וזאת לאחר צירוף הפרשי הצמדה וריבית מאמצע שנת 2008.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

9. (המשך)

הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: לקבוע, כי המועד ממנו היה רשאי "הפול" לגבות פרמיה מהתובעת, הינו המועד בו משולמים בבנק דמי הביטוח על ידי התובעת בפועל, ולא מן המועד הנקוב בתעודת החובה; ליתן פסק דין המחייב את התובעות בסכום התביעה ולהצהיר כי על התובעות להשיב לכל חברי הקבוצה את דמי הפרמיה שגבו ביתר ושללא כדין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; לפסוק גמול לתובעת ושכר טרחה לב"כ התובעת וכן לחייב את התובעות בכל הוצאות המשפט של התובעת. מנורה ביטוח ושומרה ביטוח הגישו תשובתן לבקשה. יצוין, כי לאור העובדה שלא נמצא מבקש המחזיק בפוליסה רלבנטית של מנורה ביטוח ושומרה ביטוח, נמחקו אלה מהתובענה. אמנם, במקביל הוגשה תובענה ייצוגית חדשה כנגד מנורה ביטוח בעילה דומה כנזכר בסעיף א2(3) להלן.

10. ביום 12 בספטמבר, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז) כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד חברת ביטוח נוספת (להלן: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעות גובות דמי ביטוח בגין סיכון גיל הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב, בביטוח חובה לרכב, לפי גיל הנהג בעת כריתת החוזה ומבלי שהן מפחיתות את דמי הביטוח, במהלך תקופת הביטוח, באופן יחסי למועד בו השתנה גילו של הנהג הצעיר ובהתאם גם הסיכון הכרוך בו. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל מי שהתקשר עם הנתבעות בחוזה ביטוח חובה לרכב, ושילם דמי ביטוח ביתר כתוצאה מחישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח (להלן: "חברי הקבוצה").

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, חוסר תום לב ורשלנות. נזקה האישי של המבקשת ביחס למנורה ביטוח, לפי אומדן המבקשת, הועמד על סך של כ- 568 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה הועמד על סך של 28 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותרות המבקשות הינם: השבת סכומים שנגבו לפי הטענה ביתר ושללא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, צו המורה על הפסקת התנהלות זו וצו המורה על תיקון מערכות המחשב של הנתבעות כך שדמי הביטוח יחושבו אוטומטית יחסית לגילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב דרך קבע וסעדים נלווים שונים. מנורה ביטוח השיבה לבקשה.

11. ביום 15 באוקטובר, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי (מרכז), כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה בהתנהלות הנתבעות בכל הקשור לאופן עדכון פרמיות הביטוח במהלך חיי הפוליסה אשר לטענת התובעים, מתעדכנות עקב שינוי גיל המבוטח במועד מוקדם מדי וכן קובעות לפוליסה מדד בסיס בהתאם ליום הראשון בחודש בו ביקש המבוטח להתקבל לתכנית ביטוח ולא במועד בו התקבל לתכנית בפועל. הנזק הנטען הוא הפרמיה העודפת ששלמו וישלמו המבוטחים מידי תקופה בשל עדכון הפרמיה והמדד כאמור. הקבוצה, אותה מבקשים התובעים לייצג, הינה כל מי שצורף על ידי הנתבעות או מי מהן לתכנית ביטוח אשר בה מועד עדכון הפרמיה הינו מועד מוקדם מן המועד בו הייתה אמורה הפרמיה להתעדכן ו/או שבה נקבע מדד בסיס נמוך מזה שהיה אמור להיות מדד הבסיס (לרוב בענפי ביטוח חיים ובריאות) (להלן: "חברי הקבוצה"). נזקו האישי של מבקש מס' 4, הנטען כלפי מנורה ביטוח, מסתכם בסך נומינלי כולל של 35.21 ש"ח. הנזק לכלל חברי הקבוצה מכלל הנתבעות הועמד על סך נומינלי כולל של 399 מיליון ש"ח. חלוקת הנזק בין הנתבעות הינו, לפי הטענה, בהתאם לחלקן היחסי בענפי הביטוח הרלבנטיים בהתאם ללוח ד' 7- לדוח המפקח על הביטוח לשנים 2004 עד 2006. לפי חישוב יחסי זה, התביעה כנגד מנורה ביטוח מוערכת על ידי התובע בסך של כ- 35 מיליון ש"ח. עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן: הפרה של הוראות הדין ובכלל זה הוראות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו וכן חוזרי המפקח על הביטוח. כן טוענים התובעים לחוסר תום לב והפרת ההסכמים עם המבוטחים והתעשרות שלא כדין על חשבונם. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו, לטענת התובעים שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

11. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

12. ביום 5 בדצמבר, 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי (ירושלים), כנגד מנורה ביטוח וכן כנגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן, יחד: "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (ת"צ 11980-12-13) (להלן: "הבקשה" או "התובענה"). יצוין, כי המבקשים הגישו תובענה נפרדת, המעלה שאלות מהותיות דומות, בעובדה או במשפט, לשאלות נשוא תובענה זו, כנגד חברות ביטוח נוספות, אשר נמצאת בשלבים מקדמיים של בירור בבית המשפט הנ"ל. עניינה של הבקשה הינה סירובן של הנתבעות, כביכול, לבטח לקוחות בעלי מוגבלויות בביטוחי פרט, כגון - ביטוחי בריאות, נסיעות, פנסיה, תאונות אישיות, חיים, סיעודי ואובדן כושר עבודה (להלן: "ביטוחי פרט"), וזאת, על פי הטענה, בניגוד, להוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), תוך הפליה ופגיעה בכבוד ובזכות לשוויון. הקבוצה, אותה מבקשים התובעים לייצג, והמוערכת על ידם בכ- 700,000 איש, הינה כל תושבי מדינת ישראל, הלוקים במגבלה כלשהי, על פי ההגדרה בחוק, בין אם פיזית ובין אם נפשית, ובין אם פנו לנתבעות בבקשה לבטחם ונדחו, ובין אם לאו, משום שידעו כי אין סיכוי שהנתבעות יסכימו לצרפם לביטוחים אלו עקב מוגבלותם, וזאת החל מכניסתו לתוקף של סימן ח' לחוק, בשנת 2005 (להלן: "חברי הקבוצה"). נזקם האישי הנטען של התובעים הייצוגיים כלפי מנורה ביטוח מוערך בכ- 4,000 ש"ח, בגין פגיעה בכבוד וברגשות, פגיעה בשוויון ובאוטונומיה וכן נזק ממוני, ללא הוכחת נזק בשל אובדן זמן וטרטור. נזקם הנטען של חברי הקבוצה הרלוונטיים בבקשה, בגין ראשי הנזק המצוינים לעיל הוערך, לכלל הנתבעות, בסך של כ- 230 מיליוני ש"ח (להלן: "סכום הנזק"). עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה הן: הפרת החוק, חוק החוזים (חלק כללי), התשמ"א-1981, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוסר תום לב, אפליה ופגיעה בזכות לשוויון. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם: פיצוי של חברי הקבוצה הרלוונטיים בסכום הנזק; לקבוע ולהצהיר כי - הנתבעות פעלו בניגוד לסימן ח' לחוק, פגעו בכבודם של התובעים וחברי הקבוצה בניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והפרו את חובת תום הלב במו"מ; וכן לחייב את הנתבעות - להציג נוהל בכל הנוגע לסירוב הענקת ביטוח לבעלי מוגבלויות; ולהעניק כיסוי רטרואקטיבי לחברי הקבוצה, לאחר הליך חיתומי. מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.

13. ביום 5 בפברואר, 2014, הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א (המחלקה הכלכלית) בקשה לאישור תביעה נגזרת (ת"צ 9167-02-14), כנגד שירותי בריאות כללית (להלן - "הכללית") וכן כנגד מנורה ביטוח וארבע חברות ביטוח נוספות שצורפו לבקשה (להלן, הכללית וחברות הביטוח יחד: "הנתבעות") (להלן: "הבקשה" או "התובענה"). עניינה של הבקשה להכיר בתביעה כתביעה נגזרת נגד הכללית עקב אי מימוש זכות ההשתתפות העומדת לה, לכאורה, מכח הדין כלפי חברות הביטוח לצורך כיסוי ההוצאות ששולמו על ידה בתוכניות שירותי הבריאות הנוספים (השב"ן) ביחס למקרים בהם קיימת חפיפה בחבות בינה לבין חברות הביטוח במסגרת פוליסות ביטוח בריאות הנמכרות על ידן. לטענת התובע, עיקר החפיפה הנטענת הינה בתחום הניתוחים (בחירת מנתח ועלויות נלוות) ובתחום הייעוץ הרפואי. עוד נטען כי חברות הביטוח מתמרצות, לכאורה, את המבוטחים להפעיל את תוכניות השב"ן בקופות החולים באמצעות גמול כספי על מנת להמנע כביכול מלספוג את התממשות הסיכון של האירוע הביטוחי תוך גלגול הסיכון לכאורה לקופות החולים ובראשן הכללית ומשכך לכאורה מתעשרות שלא כדין. הסעד העיקרי לו עותר התובע הינו מימוש זכות ההשתתפות של הכללית כלפי חברות הביטוח על ידי חיוב כל אחת מחברות הביטוח לשלם לכללית לפחות מחצית מהתשלומים שנשאה בהן לצורך כיסוי ההוצאות ששולמו על ידה בתוכניות השב"ן ברכיב הניתוחים ובחירת מנתח בישראל והן ברכיב הייעוץ הרפואי בשבע השנים שקדמו להגשת הבקשה, וזאת במקרים בהם למבוטחי הכללית קיים ביטוח בריאות מסחרי בגין רכיבים אלה. הבקשה הוגשה לאחר שהכללית דחתה את פניית התובע לדרוש את מיצוי הזכויות כאמור לעיל כלפי חברות הביטוח וזאת מאחר ואין עילה בדין לדרישה זו ונדרש תיקון חקיקה ו/או נקיטת צעדים מנהליים לדרישה זו וכן מטעמים נוספים אחרים. הנזק הנטען של התובע בתביעה הנגזרת במימוש הזכויות כנגד כלל חברות הביטוח מוערך בסך של 1 מיליארד ש"ח. ביום 28 באוקטובר, 2014, אישר בית המשפט תיקון הבקשה לאישור כך שתיוסף אליה עילה חדשה שעניינה זכות ההשתתפות העומד, לפי הטענה, לקופות החולים בגין ניתוחים שבוצעו על ידן במסגרת "סל הבסיס" לפי הנטען, ותוך עדכון סכום התביעה כנגד כלל הנתבעות והעמדתו על סך של כ- 3.5 מיליארדי ש"ח. מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1.1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

14. ביום 24 במרס, 2014, הוגשה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב, בקשה לאישור תביעה נגזרת (תנ"ג 46222-03-14), כנגד מכבי שירותי בריאות (להלן: "מכבי") וכן כנגד מנורה ביטוח וארבע חברות ביטוח נוספות שצורפו לבקשה (להלן: "חברות הביטוח", "הבקשה" או "התובענה", בהתאמה). תובענה זו הינה בהמשך לבקשה דומה לאישור תביעה כתביעה נגזרת שהוגשה באותן עילות נגד שירותי בריאות כללית, מנורה ביטוח ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות, כמפורט בסעיף 24 לבאור 39 בדוחות השנתיים. הנזק הנטען על ידי התובע בתביעה הנגזרת במימוש הזכויות כנגד כלל חברות הביטוח, מוערך על ידו בסך של 800 מיליוני ש"ח (קרן בלבד). מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה. ביום 29 באפריל, 2014 ניתנה החלטת נשיאת בית המשפט בדבר איחוד שתי התובענות הנ"ל בפני אותו מותב. ביום 28 באוקטובר, 2014 אישר בית המשפט תיקון הבקשה לאישור ואיחודה עם הבקשה לאישור כמפורט בסעיף 13 לעיל ותוך עדכון סכום התביעה כנגד כלל הנתבעות והעמדתו על סך של כ- 1.7 מיליארד ש"ח. מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה.

15. ביום 9 באפריל, 2014 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז כנגד מנורה ביטוח, תובענה (ת"צ 18689-04-14) ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה", "התובענה", בהתאמה). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי ביטוח ביתר בגין הצמדת הביטוח למדד. על פי הטענה, בעוד שמנורה ביטוח רושמת כי דמי הביטוח צמודים למדד המחירים לצרכן, הרי שבפועל ובניגוד לדין, היא מצמידה את דמי הביטוח למדד רק כאשר הוא עולה מעל מדד הבסיס ולעומת זאת, איננה מפחיתה את דמי הביטוח, כאשר המדד יורד. עוד נטען במסגרת התובענה, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת מנורה ביטוח בפוליסות. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוחחו על ידי מנורה ביטוח בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו למנורה ביטוח בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שמנורה ביטוח הפחיתה את תשלום דמי הביטוח עקב מדדים שליליים שהורידו את המדד, מתחת למדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר, הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח התשמ"א-1981, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סכום התביעה האישית של התובע כנגד מנורה ביטוח, הועמד על סך של 27.94 ש"ח, בעוד שאומדן סכום התובענה הייצוגית לקבוצה כולה הועמד על סך של כ- 31 מיליוני ש"ח.

הסעדים העיקריים להם עותר התובע הינם: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת הנתבעת על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח, בין אם המדד עולה ובין אם הוא יורד; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים; (5) לפסוק גמול הולם למבקש ושכר טרחה ראוי לב"כ התובע. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

16. ביום 23 ביוני, 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד מנורה ביטוח וכנגד 6 חברות ביטוח נוספות, תובענה (ת"צ 44173-06-14) ובקשה לאישורה כייצוגית (להלן: "הבקשה" או "התובענה"). עניינה של הבקשה הוא, גביית תשלומי פרמיה עודפים, כביכול, בפוליסות לביטוח חיים המונפקות לצורך ביטוח משכנתא, באמצעות קביעת סכומי ביטוח שהינם גבוהים מסכום ההלוואה בבנק המלווה וזאת תוך התעלמות, בין היתר, ממסלולי המשכנתא השונים בעלי הריביות השונות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

16. (המשך)

הנזק הנטען הוא הפרמיה העודפת ששולמה, לפי הטענה, על ידי המבוטחים בגין חלק סכום הביטוח, הגבוה מיתרת ההלוואה. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהיה או הינו מבוטח של אחת או יותר מן הנתבעות, בפוליסת ביטוח חיים לצורך ביטוח הלוואת משכנתא אותה נטלו באחד הבנקים למשכנתאות בישראל, ואשר כתוצאה מההתנהלות המתוארת לעיל, סכום הביטוח ממנו נגזרות פרמיות הביטוח שנדרשו לשלם, בשבע השנים האחרונות, עלה על יתרת ההלוואה בבנק (להלן: "חברי הקבוצה"). נזקו האישי של המבקש 6, הנטען כלפי מנורה ביטוח, מסתכם בסך נומינלי של 35 ש"ח. הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה כלפי מנורה ביטוח, הועמד על דרך האומדן, על סך של כ- 114 מיליוני ש"ח. עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן: רשלנות והפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968; הפרת סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981; הפרת חובת תום הלב וכן התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם: (א) השבה של הפרשי הפרמיות (לפי הטענה) בין הפרמיות אותן היו אמורים לשלם, בהתאם ליתרת הלוואה בבנק המלווה, לפרמיות ששולמו בפועל, בתוספת פיצוי בגין עוגמת נפש; (ב) להורות לנתבעות לשנות את אופן פעולתן, כך שתחשיב סכום הביטוח, וכנגזרת - סכום הפרמיה, יתבסס על נתונים מדויקים של הלווים, ויעודכן באופן יזום על ידי הנתבעות מידי חצי שנה, לפחות; (ג) להורות לנתבעות למסור למבוטחים מידע מפורט בדבר אופן חישוב סכום הביטוח והפרמיה, לרבות אפשרות עדכון אודות גובה יתרת הלוואה על ידי הלווים; (ד) תשלום הוצאות, גמול למבקשים ושכר טרחה לבאי כוחם. מנורה ביטוח טרם השיבה לבקשה.

17. ביום 13 ביולי, 2014 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כנגד מנורה מבטחים פנייה וגמל בע"מ ו- 4 חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות עושות שימוש בחוסר תום לב, בזכותן החוזית להעלות את דמי הניהול, ומעלות באופן גורף את דמי הניהול שמשלמים פנסיונרים לדמי הניהול המרביים המותרים על פי הדין (0.5% מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבוי" שמנוע מלנייד את צבירתו לקרנות פנסיה אחרות, וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית (כ-0.3% מהיתרה הצבורה וכ-2% מההפקדות השוטפות שלהם). עוד נטען, כי הנתבעות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינם כל מי שהינם עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וזכאים לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאים לקבל בעתיד פנסיית זקנה (להלן: "חברי הקבוצה"). התובעות מעריכות את מספר חברי הקבוצה שהגיעו לגיל פרישה, אצל כל הנתבעות ביחד, בכ- 17,000. התובעות אינן מעריכות את מספר חברי הקבוצה שייגיעו לגיל פרישה בעתיד. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, שימוש לרעה ובחוסר תום הלב בזכות חוזית (כאשר הנתבעות חבות בחובת תום לב המוגברת כלפי עמיתיהן), התנהלות קרטליסטית של הנתבעות, הפרת חובות נאמנות וזהירות כלפי עמיתיהן, הפרת חובת הגילוי כלפי העמיתים, תנאי מקפח בחוזה אחיד, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובה חקוקה.

הנזק הנטען מוערך על ידי התובעות כתשלום יתר של דמי ניהול על ידי חברי הקבוצה השקולים ל- 2% מגובה הפנסיה המשולמת לכ"א מחברי הקבוצה. בהתאם לחוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשה, דמי הניהול שנגבו, לפי הטענה, שלא כדין מהפנסיונרים הקיימים נאמדים בכ- 48 מיליון ש"ח, דמי הניהול שייגבו בעתיד שלא כדין מהפנסיונרים הקיימים נאמדים בכ- 152 מיליון ש"ח, ודמי הניהול שייגבו שלא כדין מפנסיונרים עתידיים בגין הצבירה הקיימת כיום נאמדים ב- 2,800 מיליון ש"ח.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות מהותיות: (המשך)

17. (המשך)

הסעדים המבוקשים על ידי התובעות הם, בין היתר: (i) השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה, (ii) לחייב את התובעות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה, (iii) לאסור על התובעות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל עמית בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, (iv) להורות על פסיקת פיצוי מיוחד לתובעות ושכר טרחה לעורכי הדין המייצגים. מנורה מבטחים פנסיה וגמל טרם השיבה לבקשה.

18. ביום 23 באוקטובר, 2014, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, כנגד מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה, בסמוך לאחר המועד שבו סיימה המבקשת את עבודתה אצל מעסיקה, בתום שנת 2011, העלתה הנתבעת את דמי הניהול של המבקשת, לדמי הניהול המרביים שאותם היא זכאית לגבות, והכל ללא מתן הודעה מוקדמת בכתב למבקשת. המבקשת טוענת, כי הנתבעת לא נהגה, קודם לחודש מרס 2013, לשלוח לעמיתים הודעות מוקדמות על העלאת דמי ניהול על ידיה. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שהנתבעת העלתה לו את דמי הניהול ללא משלוח הודעה מוקדמת בדבר אותה העלאה, וזאת החל ממועד הצטרפותו כעמית ועד למועד מתן פסק דין סופי בתובענה (להלן: "חברי הקבוצה").

הנתבעת מבקשת להסתמך בבקשתה על חוזר הכרעות עקרוניות (מס' 1-4-2013), שעניינו "הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת", שפרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 27 באוגוסט, 2013, אשר חייב חברות מנהלות לבצע הליך של השבה יזומה של דמי ניהול שהועלו בשנים 2006-2009, ללא מתן הודעה מוקדמת. עילות התביעה הנטענות הן - הפרת חובה חקוקה (תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964); הפרת חובת הנאמנות והשליחות שחבה הנתבעת כלפי חברי הקבוצה; הפרת חובת הגילוי הרחבה שמוטלת על הנתבעת מכח חובת תום הלב; עשיית עושר שלא במשפט; רשלנות; הפרת חוזה; הפרת חובת תום הלב והטעיה. הנזק הישיר שנגרם למבקשת, מוערך על ידיה, בסך של 825 ש"ח (עד ליום 1 באפריל, 2014), ובתוספת סך מוערך של 77 ש"ח בגין נזק עקיף, בשל הפסד תשואה על הכספים שנגבו לפי הטענה, ביתר (עד ליום 31 בדצמבר, 2013), וכן סך מוערך בכ- 100 ש"ח בשל נזק לא ממוני בגין פגיעה באוטונומיה. הנזק שנגרם לחברי הקבוצה זהה בטיבו לנזקה של המבקשת, אך אין ביכולתה להעריך את היקפו בשלב זה, בין היתר לאור העובדה שאין בידיה להעריך את מספר חברי הקבוצה.

הסעדים המבוקשים על ידי המבקשת הם, בין היתר: (א) השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין; (ב) חיוב הנתבעת לפצות את חברי הקבוצה בסכום הפסד התשואה בגין דמי הניהול שנגבו ביתר; (ג) חיוב הנתבעת לפצות כל אחד מחברי הקבוצה בגין פגיעה באוטונומיה בסך של 100 ש"ח; (ד) להורות על פסיקת פיצוי מיוחד לתובעת ושכר טרחה לעורכי הדין המייצגים.

2. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות, שסכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים הביניים המאוחדים:

1. תובענה ובקשה לאישור כייצוגית מחודש יולי 2012, כנגד שומרה ביטוח על סך של 4.5 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תשובתה לבקשת האישור. בחודש נובמבר 2013, הורה בית המשפט על השהיית המשך בירור התובענה כייצוגית, לצורך השלמת בירור נושא התובענה, על ידי המפקח על הביטוח. בחודש מאי 2014, במסגרת הכרעתה, הורתה המפקחת על הביטוח לשומרה לחדול מביצוע קיזוז כספי אגרת רישוי נשוא התובענה ועל השבת סכומי קיזוז לכלל המבוטחים. ביום 3 ביולי, 2014, הגישה שומרה לבית המשפט המחוזי (מרכז), ערעור על הכרעה זו. ביום 13 באוגוסט, 2014, ועל רקע הוראת המפקחת כאמור, אישר בית המשפט את הסתלקות המבקשים מהתובענה והבקשה לאישור ובכך הגיעה התובענה לידי סיום.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

2א. להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים ביחס לתובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות, שסכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים הביניים המאוחדים: (המשך)

2. תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית, מחודש אפריל 2013, כנגד שומרה ביטוח, על סך של 7 מיליוני ש"ח. ביום 9 בספטמבר, 2014 הוגש לאישור בית המשפט הסדר פשרה אשר נחתם בין הצדדים. ביום 13 בנובמבר, 2014 ניתן פסק דין המאשר את הסדר הפשרה ובכך הגיעה התובענה לידי סיום.

3. תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית, מחודש מרס 2014, כנגד מנורה ביטוח ושלוש חברות ביטוח נוספות, על סך של כ- 4.35 מיליוני ש"ח המיוחסים למנורה ביטוח, ושבהותה דומה לתובענה כנגד "הפול" ו- 12 חברות ביטוח המאוגדות במסגרתו, כמפורט בסעיף 9 לעיל, ואשר על כן, הדיון בהן אוחד.

טבלה מסכמת:

הסכום הנתבע	כמות תביעות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
53,000	2	צוין סכום המתייחס לקבוצה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	2	לא צוין סכום התביעה (*)
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
978,488	17	צוין סכום המתייחס לקבוצה (**)
5,703,000	7	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה (***)
-	2	לא צוין סכום התביעה

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר של התביעות שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 32 מיליוני ש"ח.

(*) אחת התובענות הוערכה בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהוא.

(**) בגין בקשות לאישור שהסתיימו בדחייה ו/או בהסתלקות במהלך תקופת הדוח, הופחת סכום התביעה לכאורה המיוחס לחברה.

(***) שתי תביעות הינן תובענות נגזרות נגד קופ"ח כללית וכנגד קופ"ח מכבי.

ב. תביעות

בהמשך להליכי גבייה שנקטה מנורה ביטוח כנגד סוכן בגין חוב מקדמות על חשבון עמלות עודפות ששולמו לו בסך של כ- 6.5 מיליוני ש"ח, הגיש הסוכן (להלן - התובע) בחודש נובמבר 2012, תביעה נגדית למוסד הישראלי לבוררות עסקית (להלן - התביעה) בסך כ- 22 מיליוני ש"ח. עניינה של התביעה הוא הטענה לפיה החליטה מנורה ביטוח בשנת 2005, באופן חד-צדדי, על שינוי שיטת העבודה עימו במה שמכונה לטענת התובע כ"מיזם משותף" לו ולמנורה ביטוח. לטענת התובע השינוי בשיטת העבודה היווה פגיעה משמעותית בבסיס ההסכמה להפעלת המיזם. שינוי שיטת העבודה גרמה, לטענת התובע, לקריסתו של המיזם וכתוצאה מכך נגרמו לתובע, לטענתו, נזקים בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח. בחודש אוגוסט 2014, התקבל פסק הבורר אשר קיבל חלק מטענות הסוכן ולאחר קיזוז חלק מתביעת מנורה ביטוח בגינה החלה בהליכי גבייה כאמור, קבע כי עליה לשלם לסוכן סך של כ- 7 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות משפט. בחודש נובמבר 2014, הגישה מנורה ביטוח בקשה לביטול פסק הבורר.

ג. כללי

בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד הקבוצה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין המבוטחים ו/או צדדים שלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. על כן בתחומים אלו בקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזי הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויי הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המערבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעיתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש דצמבר 2011 (מס' 9-10-2011) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות בתחום החסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

א. ביום 2 באפריל, 2014 השלימה מנורה ביטוח, באמצעות חברה בת - מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון), גיוס חוב בסך של 203 מיליוני ש"ח בדרך של הנפקה פרטית של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג') בסך של 203 מיליוני ש"ח ערך נקוב בני 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד למשקיעים מוסדיים. כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') דורגו על ידי חברת מידרוג בע"מ בדרוג A1 (באופן יציב).

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג') צמודה למדד המחירים לצרכן ותיפדה בתשלום אחד, ביום 1 באוקטובר, 2030. הקרן תישא ריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.3%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 1 באפריל ו-1 באוקטובר של כל שנה קלנדרית עד לשנת 2030 (כולל). למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם ביום 1 באוקטובר, 2027 בהתקיים אחד מהתנאים הבאים: (1) במקביל לפדיון המוקדם של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), תנפיק מנורה גיוס הון מכשיר הון בעל איכות זהה או עדיפה; או (2) באישור מראש של המפקח ובתנאים שיקבע. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים, על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפדיון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.94%. כמו כן, יידחו תשלומי קרן ו/או ריבית בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר המפקח לעניין "הרכב הון עצמי מוכר של מבטח" מחודש אוגוסט 2011.

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה במנורה ביטוח, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. מנורה ביטוח התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפדיון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבותה האמורה של מנורה ביטוח היא בעלת מעמד שווה ועומדת בדרגת פרעון שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה ו/או תנפיק מנורה ביטוח, נדחית ליתר התחייבויותיה של מנורה ביטוח כלפי נושיה וקודמת להתחייבויות מנורה ביטוח כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון הראשוני של מנורה ביטוח. תמורת ההנפקה כאמור, הוכרה על ידי המפקח כהון משני מורכב.

ב. ביום 24 באפריל, 2014, חתמה מנורה ביטוח על הסכם עם בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן - בזק), לביצוע הסדרי ביטוח ותשלומי קצבה בקשר עם פרישה מוקדמת של עובדיה. תקופת ההסכם הינה עד תום שנת 2016. בהתאם להסכם, בזק תעביר למנורה ביטוח סכום חד פעמי עבור כל פורש, ומנורה ביטוח תשלם לפורשים סכומים חודשיים במסגרת פוליסת ביטוח, כמוסכם בין הצדדים. אומדן הסכומים שיופקדו במנורה ביטוח בתקופת ההסכם עומד על סך של כ- 600 מיליוני ש"ח. הרווח הצפוי מהעסקה אינו מהותי. הפקת הפוליסות לפורשי בזק כפופה לקבלת אישור המפקח.

ג. מדיניות תגמול

בחודש אפריל 2014, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים שתחילתו ביום 1 ביולי, 2014 (אשר החליף חוזר קודם בנושא זה). בהתאם, אישרו גופים מוסדיים בקבוצה מדיניות תגמול עדכנית העונה לדרישות החוזר כמפורט להלן ("מדיניות התגמול"). במדיניות התגמול הוגדרו, בין היתר, המטרות והשיקולים המרכזיים בקביעת מדיניות התגמול, שעיקרם מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיו ארוכי הטווח של הגוף המוסדי, עם מדיניות ניהול הסיכונים שלו, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי החוסכים באמצעותו; נקבעו עקרונות להתאמת תגמול לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי (כהגדרתו בחוזר) ועובדים המועסקים בפונקציות בקרה; נקבע יחס רצוי בין רכיב התגמול הקבוע לרכיב המשתנה לנושאי משרה; נקבעו טווחי שכר רצויים לנושאי משרה; נקבעו עקרונות להתאמה של רכיב משתנה, בין היתר, לסיכונים המהותיים בחברה; נקבעו עקרונות להגדרת תכנית מענקים שנתית לרבות עקרונות להגדרת תקציב המענקים, תנאי סף לחלוקתו, עקרונות לקביעת יעדים ומדדים על פיהם יחושב המענק השנתי תוך התחשבות, בין היתר, גם ביעדי תשואה למבוטחים ועמיתים ומנגנון דחיה של תשלום רכיב משתנה; נקבעו עקרונות ותקרות לתנאי סיום העסקה של בעל תפקיד מרכזי וכן כללים להשבה ו/או הפחתה של רכיב משתנה במקרים מסוימים.

מדיניות התגמול תחול על תגמול שיאושר החל ממועד אימוץ המדיניות על-ידי הגופים המוסדיים, ואין בה כדי לפגוע בהתקשרויות קיימות, בכפוף להוראות המעבר שנקבעו בחוזר לעניין זה כלהלן: הסכמי תגמול שאושרו בחברה לפני 25 בדצמבר, 2013 יותאמו להוראות המדיניות עד לסוף שנת 2016; הסכמי תגמול שאושרו בין 25 בדצמבר, 2013 ל- 30 ביוני, 2014 יותאמו להוראות מדיניות התגמול עד לסוף שנת 2014.

לפרטים בדבר מדיניות התגמול שאישרו גופים מוסדיים בקבוצה, ראה דיווח מיידי של החברה מיום 1 ביולי, 2014 (אסמכתא: 2014-01-103845).

באור 8: - אירוע מהותי לאחר תאריך הדיווח

בחדש נובמבר, 2014 הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 1.58 ש"ח לכל 1 ש"ח ערך נקוב של הון המניות המונפק והנפרע של החברה.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 30 בספטמבר	
מבוקר	2013	2014
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
70,962	71,657	72,809
5,623,375	5,488,550	6,399,007
3,615,285	3,542,916	3,866,838
3,655,351	3,489,926	4,015,096
2,462,574	2,204,238	3,331,273
15,356,585	14,725,630	17,612,214
753,834	604,506	1,055,457
96,971	118,018	132,217
16,278,352	15,519,811	18,872,697

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2014					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,976,666	-	3,870,873	105,793		ג	נכסי חוב סחירים
5,852,945	5,852,945	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
240,480	-	223,551	16,929		ה	מניות
1,060,576	-	915,664	144,912		ו	אחרות
<u>11,130,667</u>	<u>5,852,945</u>	<u>5,010,088</u>	<u>267,634</u>			סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2013					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,790,372	-	3,703,195	87,177		ג	נכסי חוב סחירים
5,630,848	5,630,848	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
217,752	-	202,094	15,658		ה	מניות
510,343	-	431,813	78,530		ו	אחרות
<u>10,149,315</u>	<u>5,630,848</u>	<u>4,337,102</u>	<u>181,365</u>			סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2013					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	מבוקר אלפי ש"ח		
3,968,220	-	3,873,629	94,591		ג	נכסי חוב סחירים
5,678,069	5,678,069	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
217,320	-	201,147	16,173		ה	מניות
599,716	-	509,322	90,394		ו	אחרות
<u>10,463,325</u>	<u>5,678,069</u>	<u>4,584,098</u>	<u>201,158</u>			סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2014		אגרות חוב ממשלתיות
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,371,627	2,216,294	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,603,915	1,513,690	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,124	1,313	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,976,666	3,731,297	סך הכל נכסי חוב סחירים
25,567		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2013		אגרות חוב ממשלתיות
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,141,038	2,063,086	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,647,497	1,559,180	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,837	1,919	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,790,372	3,624,185	סך הכל נכסי חוב סחירים
42,814		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2013		אגרות חוב ממשלתיות
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,421,176	2,304,185	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,545,688	1,462,650	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
1,356	1,749	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,968,220	3,768,584	סך הכל נכסי חוב סחירים
39,888		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2014	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,201,844	2,434,854
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2013	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,044,000	2,455,669
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2013	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,071,607	2,473,575
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,552,828	3,204,494
6,624,435	5,678,069
	105,318

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2014		מניות סחירות	
הערך בספרים	עלות		מניות שאינן סחירות
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
235,185	200,170	סך הכל מניות	
5,295	7,292	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
240,480	207,462		
28,976			

ליום 30 בספטמבר, 2013		מניות סחירות	
הערך בספרים	עלות		מניות שאינן סחירות
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
205,048	182,339	סך הכל מניות	
12,704	10,119		
217,752	192,458		
33,939			ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
175,817	204,220	מניות סחירות
10,074	13,100	מניות שאינן סחירות
185,891	217,320	סך הכל מניות
32,019		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
814,144	755,346	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
246,432	220,197	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,060,576	975,543	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
20,241		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
321,592	288,591	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
188,751	166,097	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
510,343	454,688	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,190		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2013		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
399,707	350,558	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
200,009	163,959	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
599,716	514,517	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,703		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות המסווגות לאחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

**פרק ד':
הצגת נתונים כספיים
מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים לחברה**

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה

ליום 30 בספטמבר, 2014

בלתי מבוקרים

תקנה 38ד'

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים המיוחסים לחברה ליום 30 בספטמבר, 2014

בלתי מבוקרים

תקנה ד'38

תוכן העניינים

דף

2	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה ד'38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
3	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
4	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
6-7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
8-10	מידע נוסף

**לכבוד
בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ**

**הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר
לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך
(דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר, 2014 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי נפרד ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם האנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
26 בנובמבר, 2014

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2013	2014	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
נכסים שוטפים			
76,049	57,854	19,675	מזומנים ושווי מזומנים
265,960	330,067	258,816	השקעות פיננסיות
2,725	5,521	-	מסים שוטפים לקבל
2,287	1,560	1,232	חייבים ויתרות חובה
8,594	8,807	6,713	יתרה שוטפת עם חברה מוחזקת
355,615	403,809	286,436	סה"כ נכסים שוטפים
נכסים לא שוטפים			
21,704	22,926	19,640	הלוואות וחייבים
(* 2,609,286	(* 2,606,749	2,860,989	השקעות בחברות מוחזקות
725,450	713,608	706,117	הלוואות לחברות מוחזקות
7,607	9,696	8,019	נכסים בשל הטבות לעובדים
1,437	982	1,258	רכוש קבוע
(* 43,981	(* 42,954	43,981	נדל"ן להשקעה
3,409,465	3,396,915	3,640,004	סה"כ נכסים לא שוטפים
3,765,080	3,800,724	3,926,440	
התחייבויות שוטפות			
86,273	86,357	86,357	חלויות שוטפות של אגרות חוב
-	-	1,157	מסים שוטפים לשלם
2,793	320	2,072	חוזים עתידיים
25,013	19,162	14,937	זכאים ויתרות זכות
114,079	105,839	104,523	סה"כ התחייבויות שוטפות
התחייבויות לא שוטפות			
703,920	704,703	617,960	אגרות חוב
11,758	15,295	12,664	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
7,329	1,327	11,567	עודף הפסדים על השקעות בחברות מוחזקות
(* 3,121	(* 2,141	2,363	מסים נדחים
726,128	723,466	644,554	סה"כ התחייבויות לא שוטפות
הון המיוחס לבעלי מניות החברה			
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
225,491	209,151	283,712	קרנות הון
2,266,968	2,329,854	2,461,237	יתרת עודפים
2,924,873	2,971,419	3,177,363	סה"כ הון
3,765,080	3,800,724	3,926,440	

(*) סווג מחדש, ראה סעיף 2.ב. במידע הנוסף.

26 בנובמבר, 2014

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
מנהל כספיםארי קלמן
מנהל כלליגדליה דורון
יו"ר הדירקטוריון
(זמני)

לשנה שהסתיימה		ל- 9 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2013	2014	2013	2014	2013	2014
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

הכנסות

(*) 424,836	(*) 122,287	43,307	(*) 392,893	195,840	רווח מחברות מוחזקות
45,311	8,698	4,042	37,068	17,639	הכנסות מהשקעות ומימון
20,032	9,703	10,877	15,652	17,648	הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות
(*) 1,027	-	-	-	-	עליית ערך נדל"ן להשקעה
971	238	279	708	770	הכנסות מהשכרת נכסים
10,287	2,860	2,832	7,042	5,813	הכנסות מדמי ניהול מחברה מוחזקת
502,464	143,786	61,337	453,363	237,710	סך-הכל הכנסות

הוצאות

51,146	18,623	9,819	43,350	25,033	הוצאות מימון
17,462	3,964	3,225	13,401	8,671	הוצאות הנהלה וכלליות
68,608	22,587	13,044	56,751	33,704	סך-הכל הוצאות
433,856	121,199	48,293	396,612	204,006	רווח לפני מסים על ההכנסה
(*) 2,931	(*) (576)	1,348	(*) 870	2,586	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
430,925	121,775	46,945	395,742	201,420	רווח נקי

(*) סווג מחדש, ראה סעיף 2.ב. במידע הנוסף.

5

נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014	ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013	ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח				

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

430,925	121,775	46,945	395,742	201,420
---------	---------	--------	---------	---------

רווח נקי

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

7,295	7,307	5,983	7,099	7,261
175	45	60	117	179
292	73	-	292	-
(*) (1,027)	-	-	-	-
77	-	-	27	-
(*) (424,836)	(*) (122,287)	(43,307)	(*) (392,893)	(195,840)
(*) 2,931	(*) (576)	1,348	(*) 870	2,586
(415,093)	(115,438)	(35,916)	(384,488)	(185,814)

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

הפסדים מהשקעות ומימון, נטו

פחת

עלות תשלום מבוסס מניות

עליית ערך נדל"ן להשקעה

הפסד ממימוש רכוש קבוע

רווחים מחברות מוחזקות

מסים על ההכנסה (הטבת מס)

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים

ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה

עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות

(287)	(3)	28	372	145
(1,212)	1,726	(397)	(485)	1,055
2,988	4,568	1,064	5,777	(635)
1,489	6,291	695	5,664	565

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

דיבידנד שהתקבל

(37,486)	(25,748)	(22,111)	(37,762)	(34,240)
12,209	3,657	2,260	9,500	8,141
(1,775)	(949)	(899)	(1,765)	(1,065)
2,563	-	-	-	1,786
200,030	19	38	150,027	150
175,541	(23,021)	(20,712)	120,000	(25,228)

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו

לפעילות) שוטפת המיוחסים לחברה

כחברה אם

192,862	(10,393)	(8,988)	136,918	(9,057)
---------	----------	---------	---------	---------

מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת בגין

עסקאות עם חברות מוחזקות

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו

לפעילות) שוטפת

(4,120)	(10,831)	(12,382)	(3,770)	(5,071)
188,742	(21,224)	(21,370)	133,148	(14,128)

(*) סווג מחדש, ראה סעיף 2.2. במידע הנוסף.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2013	2013	2014	2013	2014
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח				
(1,250)	-	-	(252)	-
274	-	-	-	-
34,812	(34,404)	79,961	(34,282)	15,142
3,649	664	1,039	2,842	2,530
37,485	(33,740)	81,000	(31,692)	17,672
11,900	4,986	7,781	21,210	25,806
49,385	(28,754)	88,781	(10,482)	43,478
(85,259)	(85,259)	(109,297)	(85,259)	(109,297)
-	-	23,193	-	23,193
(100,000)	-	-	-	-
(185,259)	(85,259)	(86,104)	(85,259)	(86,104)
2,759	58	401	25	380
55,627	(135,179)	(18,292)	37,432	(56,374)
20,422	193,033	37,967	20,422	76,049
76,049	57,854	19,675	57,854	19,675
323,560	-	-	323,560	-
35,528	-	-	35,528	-

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע
תמורה מממוש רכוש קבוע
תמורה מממוש (רכישת) ניירות ערך
הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו
פרעון הלוואות לזמן ארוך

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה המיוחסים לחברה אם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

פרעון התחייבויות פיננסיות
קבלת התחייבות פיננסית

דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה

מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

פעילות מהותית שלא במזומן

השקעה במניות חברה מוחזקת שהתקבלה בדרך של דיבידנד בעין
השקעה בשטרי הון חברה מוחזקת שהתקבלה בדרך של דיבידנד בעין

1. כללי

מידע כספי נפרד זה ערוך במתכונת מתומצתת בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ומיידים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9ג' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל - 1970. יש לעיין במידע כספי נפרד זה בהקשר למידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2013 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

א. המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת מידע כספי נפרד זה עקבית לזו שיושמה בעריכת המידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2013, למעט האמור להלן:

(1) תיקונים ל- IAS 32 - מכשירים פיננסיים: הצגה, בדבר קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ה-IASB פרסם תיקונים ל- IAS 32 (להלן - התיקונים ל- IAS 32) בנושא קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. התיקונים ל- IAS 32 מבהירים, בין היתר, את משמעות המונח "קיימת באופן מידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז" (להלן - הזכות לקזז). התיקונים ל- IAS 32 קובעים, בין היתר, כי הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה, אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פירעון של אחד הצדדים. כמו כן, התיקונים ל- IAS 32 קובעים שעל מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפקיעתה. ליישום התיקונים לא היתה השפעה מהותית על המידע הכספי הנפרד של החברה.

(2) פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) - היטלים

בחודש מאי 2013 פרסם ה-IASB את פרשנות מספר 21 של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC 21) (להלן - הפרשנות) בדבר היטלים המוטלים על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה. על פי הפרשנות, התחייבות לתשלום היטל תוכר רק בעת קרות האירוע היוצר את המחויבות לתשלום. ליישום הפרשנות לראשונה לא היתה השפעה מהותית על המידע הכספי הנפרד של החברה.

ב. סיווג מחדש של מספרי ההשוואה

בתקופת הדוח סיווגה החברה מחדש את ההשקעה בנדל"ן של חברה מאוחדת, מסעיף נדל"ן להשקעה לסעיף השקעות בחברות מוחזקות. השפעת הסיווג האמור על הנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי הינה גידול בסעיף השקעות בחברות מוחזקות בסך של 62,940 אלפי ש"ח ובסך של 61,731 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר, 2013 ו- 30 בספטמבר, 2013, בהתאמה, קיטון בסעיף נדל"ן להשקעה בסך של 86,000 אלפי ש"ח ובסך של 84,355 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר, 2013 ו- 30 בספטמבר, 2013, בהתאמה, וקיטון בסעיף התחייבויות בגין מסים נדחים בסך של 23,060 אלפי ש"ח ובסך של 22,624 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר, 2013 ו- 30 בספטמבר, 2013, בהתאמה. כמו כן, בוצעו סיווגים מחדש בסכומים לא מהותיים בסעיפי הנתונים הכספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים ובסעיפי הנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים. לסיווג מחדש כאמור לא היתה השפעה על הרווח או ההפסד, על הרווח הכולל ועל ההון המיוחס לבעלי מניות החברה.

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם(1) תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים, בדבר רכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3

ביום 6 במאי, 2014, פרסם ה-IASB תיקונים ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים (להלן - התיקונים), אשר דנים בטיפול החשבונאי ברכישת זכויות בפעילות משותפת המהווה עסק כהגדרתו ב- IFRS 3. התיקונים קובעים כי הזכויות הנרכשות בעסקה כאמור יטופלו כצירוף עסקים על פי IFRS 3 ותקנים רלוונטיים נוספים, לרבות מדידת הנכסים וההתחייבויות המזוהים על פי שוויים ההוגן, הכרה במסים נדחים הנובעים ממדידה זו, טיפול בעלויות עסקה והכרה במוניטין או רווח מרכישה הזדמנותית. התיקונים ייושמו בדרך של מכאן ולהבא החל מהמידע הכספי הנפרד לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2016. אימוץ מוקדם אפשרי.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(2) IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB במאי, 2014.

התקן מחליף את IAS 18 הכנסות, IAS 11 חוזי הקמה ואת IFRIC 13 תכניות נאמנות לקוחות, IFRIC 18 הסכמים להקמת מבנים, IFRIC 18 העברות של נכסים מלקוחות ו-31 SIC הכנסות - עסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום.

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1- זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2- זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3- קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4- הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5- הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

כמו כן, התקן קובע את הטיפול החשבונאי בעלויות תוספתיות (incremental) הכרוכות בהשגת חוזה ובעלויות הקשורות במישרין למילוי החוזה.

התקן ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2017. אימוץ מוקדם אפשרי. התקן מאפשר לבחור ביישום למפרע חלקי עם הקלות מסוימות, שלפיו התקן ייושם על חוזים קיימים החל מתקופת היישום הראשונה ואילך, ולא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה כל עוד נכללים גילויים השוואתיים שנקבעו בתקן.

(3) IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 פרסם ה-IASB את הגרסה הסופית והמלאה של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (להלן: התקן הסופי), הכוללת את הנושאים הבאים: סיווג ומדידה, ירידת ערך וחשבונאות גידור.

השינויים העיקריים בין התקן הסופי לבין שלבי התקן, שפורסמו בעבר הינם:

סיווג ומדידה - התקן הסופי כולל קטגוריה נוספת לסיווג ומדידה של נכסים פיננסיים המהווים מכשירי חוב. נכסים פיננסיים המסווגים לקטגוריה זו יימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר, וההפרשים שנזקפו לרווח הכולל האחר כאמור, יסווגו מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים, כגון בעת גריעת הנכס. יצוין שהכנסות מימון, הפרשי שער והפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים כאמור יוכרו ברווח או הפסד. הסיווג לקטגוריה זו אפשרי עבור מכשירי חוב המקיימים את המבחנים הבאים, במצטבר:

- א. על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסוימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.
- ב. הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא גם לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים ממנו וגם לממשו.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ירידת ערך - בתקן הסופי נכלל נושא ירידת ערך נכסים פיננסיים, אשר קובע את מודל הפסדי האשראי הצפויים וזאת חלף המודל הקיים ב- IAS 39, שהוא מודל הפסדי אשראי שהתהוו. מודל הפסדי האשראי הצפויים מיושם על נכסים המהווים מכשירי חוב שנמדדים בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר וכן על סעיף הלקוחות. המודל מציג גישה כללית וגישה פשוטה יותר לחישוב ירידת הערך:

א. גישה כללית - יש להכיר בהפסדי אשראי כתוצאה מאירועי כשל אשראי, שיתכן שיתרחשו בתקופה של שנים עשר החודשים העוקבים, וזאת בתנאי שלא חלה עליה משמעותית בסיכון האשראי מאז מועד ההכרה לראשונה במכשיר. לעומת זאת, אם התרחשה עליה משמעותית בסיכון האשראי מאז מועד ההכרה לראשונה במכשיר, יש להכיר בהפרשה להפסד בגין הפסדי האשראי הצפויים להתרחש במשך יתרת אורך החיים של החשיפה בגין אותו מכשיר.

ב. גישה פשוטה יותר (חלה במקרים מסוימים ולגבי קבוצות מסוימות של נכסים בלבד, לרבות סעיף הלקוחות) - לפי גישה זו, יש להכיר בהפסדי האשראי הצפויים להתרחש במשך יתרת אורך החיים של החשיפה בגין אותו מכשיר, ללא כל קשר להתרחשות שינויים בסיכון האשראי מאז מועד ההכרה לראשונה במכשיר.

התקן הסופי ייושם למפרע, בכפוף להקלות מסוימות שנקבעו בו, החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2018. אימוץ מוקדם אפשרי.

החברה בוחנת את ההשפעות האפשריות של התקנים, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתם, אם בכלל, על המידע הכספי הנפרד.

3. אירועים מהותיים לאחר תאריך הדיווח

א. לאחר תאריך הדיווח, ביום 3 בנובמבר, 2014, חילקה מנורה ביטוח לחברה דיבידנד בסך של 50 מיליוני ש"ח.

ב. לאחר תאריך הדיווח, ביום 9 בנובמבר, 2014, חילקה שומרה ביטוח לחברה דיבידנד בסך של 20 מיליוני ש"ח.

ג. לאחר תאריך הדיווח, ביום 26 באוקטובר, 2014, חילקה מבטחים פנסיה וגמל לחברה דיבידנד בסך של 30 מיליוני ש"ח.

ד. לאחר תאריך הדיווח בחודש נובמבר 2014, הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 1.58 ש"ח לכל 1 ש"ח ערך נקוב מההון המונפק והנפרע של החברה.
